

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(संसदः अधिनियमेन स्थापितः)

विभाग-परिचयिका

Departmental Profile

‘स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम्’

(तै.उप. 1.11)

वेदविभागः

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः श्रीरणवीरपरिसरः

(संसदः अधिनियमेन स्थापितः)

भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयाधीनः

कोट-भलवाल, जम्मू: – 181122 (जम्मूकाश्मीरम्)

वेदविभाग-परिचायिका

(Profile of the Department of Veda)

आचार्य: श्रीनिवासः वरखेडी
कुलपति:

आचार्य: मदनमोहनझाः
निदेशक:

आचार्य: मनोजकुमारमिश्रः
विभागाध्यक्ष:

डॉ. डी. दयानाथः
सहायकाचार्यः

डॉ. प्रदीपकुमारदीक्षितः
अतिथिशिक्षकः (सहायकाचार्य-ग्रेड)

डॉ. प्रवीणकुमारः
अतिथिशिक्षकः (सहायकाचार्य-ग्रेड)

डॉ. अनयमणित्रिपाठी
अतिथिशिक्षकः (सहायकाचार्य-ग्रेड)

वेदविभागः

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः श्रीरणवीरपरिसरः

(संसदः अधिनियमेन स्थापितः)

भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयाधीनः

कोट-भलवाल, जम्मू: – 181122 (जम्मूकाश्मीरम्)

वेदविभाग-परिचायिका
विषयानुक्रमणिका

क्र.सं.	विषयः	पृ.सं.
1	परिसरस्य परिचयः इतिहासः च	01
2	विभागस्य परिचयः इतिहासः च	01
3	विभागस्य दृष्टिः लक्ष्यं च	02
4	विभागस्य वैशिष्ट्यम्	03
4	छात्र-शिक्षक-अनुपातः	03
5	विभागस्य पूर्वसदस्याः	04
6	विभागीयप्राध्यापकानां संख्या संक्षिप्तपरिचयः च (2021-22)	05
7	विभागीयप्राध्यापकानां संख्या संक्षिप्तपरिचयः च (2022-23)	06
6	विभागीयप्राध्यापकानाम् उपलब्धिः	07
7	अतीतपञ्चवर्षेषु प्रविष्टानां छात्राणां संक्षेपविवरणम्	08
8	वर्तमानसमये वेदविभागे कार्यरताः शिक्षकाः	08
9	अतीतपञ्चवर्षेषु वेदविभागे प्रविष्टानां छात्राणां विवरणम् (2017-18 तः 2021-22)	09
10	अतीतषड्वर्षेषु छात्राणां संख्या	14
11	विभागीयशोधच्छात्राणां विवरणम्	14
12	राष्ट्रीयसंगोष्ठयः तद्विवरणं च	15
13	कतिपय वृत्तिप्राप्तानां छात्राणां विवरणम्	19
14	पाठ्यसहगामिक्रियाः	20
15	वेदविभागस्य प्रकाशनानि	23
16	विभागीयपुस्तकालयः	24
17	वेदाभ्यासप्रकोष्ठः प्रस्फूर्तकक्षा च	25
18	विभागीयपाठ्यक्रमः	26
19	विभागीया समय-सारिणी (2017-18 तः 2021-22)	30
20	विभागीयप्राध्यापकानाम् जीवनवृत्तम्	34
21	विभागीयपाठ्यक्रमे निर्दिष्टाः ग्रन्थाः	67
22	विभागस्य कार्यप्रणाली	68
23	वेदविभागीयकक्षायां सूचना-प्रौद्योगिकीयानुप्रयोगाः	68
24	वेदविभागस्य भावियोजनाः	68
25	विभागस्य SWOC विश्लेषणम्	69

परिसरस्य परिचयः इतिहासः च

- जम्मूकाशमीरराज्यवंशजेन स्थापितस्य श्रीरघुनाथसंस्कृतमहाविद्यालयस्य 01.04.1971 तमे दिनाङ्के राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानेन अधिग्रहणं कृतम् । श्रीरघुनाथसंस्कृतमहाविद्यालयः श्रीरणवीरकेन्द्रीयसंस्कृतविद्यापीठत्वेन जम्मूस्थ-शास्त्रिनगरे स्थापितोऽभवत् । राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानं 07.05.2002 तमे दिनाङ्के मानितविश्वविद्यालयत्वेन भारतसर्वकारेण समुद्धोषितः । तदनु श्रीरणवीरकेन्द्रीयसंस्कृतविद्यापीठस्य 'श्रीरणवीरपरिसरः' इति नामान्तरणं सम्पन्नम् । एष परिसरः कोट-भलवालनामकस्थले 18.03.2007 तमे दिनाङ्के स्वीयभवनं प्राप्तः । केन्द्रीयमानवसंसाधनविकासमन्त्रिणः श्री अर्जुनसिंहमहोदयस्य आध्यक्ष्ये पूर्वकेन्द्रीयमन्त्री जम्मूकाशमीरप्रदेशस्य राजवंशीयः डॉ. कर्णसिंहमहोदयः, तदानीन्तनसांसदः परिसरस्य मुख्यभवनं समुदघाटयन् । तदानीं मानितविश्वविद्यालयस्य कुलपतिः प्रो. वेम्पटि कुटुम्बशास्त्री, परिसरस्य प्राचार्यः प्रो. विश्वमूर्तिशास्त्री च आस्ताम् । संस्थानमिदं संसदः अधिनियमेन 30 अप्रैल 2021 तमे दिनाङ्के केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयत्वेन स्थापितोऽभूत् ।

विभागस्य परिचयः इतिहासः च

- विश्वविद्यालयस्य तदानीन्ततकुलपतेः प्रो. राधावल्लभत्रिपाठिवर्यस्य सत्प्रयासेन 2010-11 तमे शैक्षिकसत्रे विश्वविद्यालयपरिसरेषु प्रथमः वेदविभागः जम्मूस्थश्रीरणवीरपरिसरे स्थापितोऽभूत् । तस्मिन् सत्रे परिसरस्य प्राचार्यः प्रो. एम. चन्द्रशेखरः आसीत् । वेदविभागे प्रथमप्राध्यापकत्वेन 27.07.2010 तमे दिनाङ्के डॉ. हनुमानमिश्रः अतिथिशिक्षकपदे नियुक्तोऽभूत् । नूतत्वेन समुद्धाटितेऽस्मिन् विभागे प्राक्शास्त्रिकक्षायां 11 छात्राः शास्त्रिकक्षायां 1 छात्रश्च प्रवेशं स्वीकृतवन्तः ।
- 2011-12 तमे शैक्षिकसत्रे डॉ. हनुमानमिश्रः संस्थानस्य आदर्शमहाविद्यालये नियुक्तः सन् परिसरे अतिथिशिक्षकपदमत्यजत् । तस्य पदत्यागात्परं डॉ. अरुणकुमारमिश्रः अतिथिशिक्षकत्वेन नियुक्तोऽभवत् । तदनु 2012-13 तमे शैक्षिकसत्रे डॉ. मनोजकुमारमिश्रः आचार्य पदे नियुक्तः सन् परिसरस्य वेदविभागे 03.07.2013

तमे दिनाङ्के कार्यभारमगृह्णात् । प्रो. मिश्रमहोदस्य नियुक्तिरेव विश्वविद्यालयस्य वेदविभागे प्रथमा स्थायिपदनियुक्तिः आसीत् । तस्मिन्नेव शैक्षिकसत्रे डॉ. डी. दयानाथः अतिथिशिक्षकत्वेन परिसरस्य वेदविभागे नियुक्तः अभवत् । तदनु 2015-16 तमे सत्रे डॉ. दीपककुमारशर्मा, डॉ. धनेशकुमारपाण्डेयः च प्राध्यापकत्वेन नियुक्तौ ।

- वेदविभागीयच्छात्रेभ्यः पाठ्यक्रमानुरूपं वेदस्य मूलपाठः, वेदभाष्यम्, श्रौतसूत्रम्, गृह्यसूत्रम्, गृह्यसूत्रम्, निरुक्तम्, शतपथब्राह्मणम्, प्रातिशाख्यम्, श्रौतयज्ञेषु दर्शपूर्णमासः, अग्निष्टोमसोमयागः, चातुर्मास्ययागः, अग्निचयनम् इत्येते विषयाः पाठ्यन्ते ।
- विभागे वर्तमाने 2021-22 सत्रे प्रो. मनोजकुमामिश्रः, डॉ. दीपककुमारशर्मा, डॉ. प्रवीणकुमारः, डॉ. अनयमणित्रिपाठी चेति चत्वारः प्राध्यापकाः कार्यरताः सन्ति । प्राक्शास्त्रिकक्षायां 27, शास्त्रिकक्षायां 59, आचार्यकक्षायां 37 छात्राः अध्ययनरताः सन्ति । विभागीयच्छात्राः विश्वविद्यालयस्य विविधसांस्कृतिक-क्रीडा-शैक्षिकस्पर्धासु उत्सवेषु पर्वणि च सोत्साहं भागं गृह्णन्ति पुरस्कारभाजाः च भवन्ति ।

विभागस्य दृष्टिः लक्ष्यं च –

- वेदाध्ययनस्य प्रचारः ।
- विश्वस्य प्राचीनतमज्ञानस्य अध्यापनाध्ययनेन समाजे बहिरानयनम् ।
- विद्यार्थिनं वैदिकसंस्कृतेः तदीयविलक्षणप्रभावेण च परिचयकरणम् ।
- वेदमन्त्राणां भारतीयशास्त्रसम्मतेन अर्थेन परिचयकरणम् ।
- वैदिकमन्त्राणार्थबोधने विविधवैलक्षण्ययुतानां भारतीयानां पाश्चात्यानां च भाष्येण परिचयकरणम् ।
- वेदसाहित्यस्य पौरस्त्य-पाश्चात्यानुसन्धानपद्धत्या वेदानुप्राणिकसाहित्यस्य अनुशीलनम् ।

- भारते विदेशे च यस्यां संस्थायां वेदसाहित्यस्य अध्ययनाध्यपनं प्रचलति तथा संस्थया सह मिलित्वा वैदिकसाहित्यस्य संरक्षणम् ।
- वैदिकज्ञानाधारितस्य वैज्ञानिकच्छात्राणां निर्माणम् ।

विभागस्य वैशिष्ट्यम्

- जगतः सर्वप्राचीनेतिहासस्य वेदस्य अध्यापनम् ।
- चतुर्णामपि वेदानां सभाष्यमध्यापनम् ।
- शास्त्रिस्तरे वेदेन सह पौरोहित्य-कर्मकाण्डयोः अपि अध्यापनम् ।
- पौरोहित्य-कर्मकाण्डाध्यापनेन छात्राणां वृत्तिप्राप्तये योगदानम् ।
- विभागेखायां पौरोहित्यं कर्मकाण्डं चेति विषययोः समावेशः ।
- वेदाभ्यासप्रकोष्ठे अन्यविभागीयच्छात्रेभ्यः अपि वेदाध्ययनाय अवसरप्रदानम् ।
- विभागीयखाप्राध्यापकैः स्थानीयजनेभ्यः पौरोहित्य-कर्मकाण्ड-धर्मशास्त्रादिवैदिककर्मणाम् अनुष्ठानाय सहयोगप्रदानम् ।

छात्र-शिक्षक-अनुपातः –

सत्रम्	शिक्षकसंख्या	छात्रसंख्या (शास्त्री/शास्त्री प्रतिष्ठा)	छात्रसंख्या (आचार्यः)
2016-17	03	39	14
2017-18	03	53	03
2018-19	03	58	11
2019-20	04	42	28
2020-21	03	65	37
2021-22	04	59	37
2022-23	04	70	27

विभागस्य पूर्वसदस्याः

क्र.सं.	चित्रम्	शिक्षकस्य नाम	पदम्	पदत्यादिनाङ्कः	वर्तमानपदं स्थानं च
1		डॉ. हनुमान् मिश्रः	अतिथिशिक्षकः	25.06.2012	सहाचार्यः, वेदविभागः श्रीलालबहादुरशास्त्रि-राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नवदेहली
2		डॉ. अरुणकुमारमिश्रः	सहायकाचार्यः (सं)	01.09.2016	सहायकाचार्यः, वेदविभागः उत्तराखण्डसंस्कृतविश्वविद्यालयः
3		डॉ. धनेशकुमारपाण्डेयः	अतिथिशिक्षकः	12.07.2019	सहायकाचार्यः, वेदविभागः हिमाचल-आदर्शसंस्कृतमहाविद्यालयः जांगला, शिमला, हिमाचलप्रदेशः
4		डॉ. दीपककुमारशर्मा	सहायकाचार्यः (सं)	30.06.2022	सहायकाचार्यः, संस्कृतविभागः डी.ए.वी. पी.जी. कॉलेज, वाराणसी

विभागीयप्राध्यापकानां संख्या संक्षिप्तपरिचयः च

- 2021-22 तमे शैक्षिकसत्रे विभागे एकः आचार्यः, एकः संविदा सहायकाचार्यः, द्वौ अतिथिशिक्षकौ चेति चत्वारः प्राध्यापकाः कार्यरताः आसन् । तेषामधः विवरणं दीयते ।

क्र.सं.	चित्रम्	शिक्षकस्य नाम	पदम्	शैक्षिकयोग्यताः	नियुक्तिदिनाङ्कः	टिप्पणीः
1		प्रो. मनोजकुमारमिश्रः	आचार्यः अध्यक्षश्च	D. Phil M.A. in Sanskrit (Veda) C.P. in Ancient Iranian and Pahlavi NET (UGC), June, 1996 NET & JRF, (UGC). Dec. 1996	03.07.2013	इदानीं गङ्गानाथझापरिसरे स्थानान्तरणम् अभवत् ।
2		डॉ. दीपककुमारशर्मा	सहायकाचार्यः (सं.)	Vidyavaridhi (Ph.D.) Acharya (M.A) in Veda M.A. (Sanskrit) Shastri (B.A) in Veda Shiksha-Shastri (B.Ed.) NET Qualified in 2012 in Code 73	06.07.2015	30.06.2022 तमे दिनाङ्के पदमत्यजत् ।
3		श्री प्रवीणकुमारः	सहायकाचार्यः (अ.)	Pursuing Vidyavaridhi (Ph.D.) Acharya (M.A) Shastri (B.A) Shiksha-Shastri (B.Ed.) Net Quailified on 2020 June in code 73	19.04.2021	--
4		डॉ. अनयमणित्रिपाठी	सहायकाचार्यः (अ.)	Acharya (Veda) Vidyavaridhi (Ph.D.) SVDV, BHU	27.04.2022	--

- वर्तमाने 2022-23 तमे शैक्षिकसत्रे विभागे एकः सहायकाचार्यः, त्रयः अतिथिशिक्षकाश्चेति चत्वारः प्राध्यापकाः कार्यरताः सन्ति । तेषामधः विवरणं दीयते ।

क्र.सं.	चित्रम्	शिक्षकस्य नाम	पदम्	शैक्षिकयोग्यताः	नियुक्तिदिनाङ्कः	टिप्पणीः
1		डॉ. डी. दयानाथः	सहायकाचार्यः संयोजकश्च	Acharya (M.A) Veda Acharya (M.A) Sahitya M.A. Sanskrit Vidyavaridhi (Ph.D.) Vedabhashya UGC-NET (Code 73)	11.11.2019	12.09.2013 तः 10.11.2019 पर्यन्तं जम्मूपरिसरे अतिथिशिक्षकत्वेन संविदा सहायकाचार्यत्वेन च कार्यमरोत् । लखनऊपरिसरात् स्थानान्तरणमवाप्य 13.08.2022 तमे दिनाङ्के कार्यभारमगृह्णात् ।
2		डॉ. प्रदीपकुमारदीक्षितः	अतिथिशिक्षकः (सहायक आचार्य ग्रेड)	Vidyavaridhi (Ph.D.) Acharya (M.A) in Veda M.A. (Sanskrit) Shastri (B.A) in Veda Shiksha-Shastri (B.Ed.)	04.10.2017	लखनऊपरिसरात् स्थानान्तरणमवाप्य 07.10.2022 तमे दिनाङ्के कार्यभारमगृह्णात् ।
3		श्री प्रवीणकुमारः	अतिथिशिक्षकः (सहायक आचार्य ग्रेड)	Pursuing Vidyavaridhi (Ph.D.) Acharya (M.A) Shastri (B.A) Shiksha-Shastri (B.Ed.) Net Quailified on 2020 June in code 73	19.04.2021	--
4		डॉ. अनयमणित्रिपाठी	अतिथिशिक्षकः (सहायक आचार्य ग्रेड)	Acharya (Veda) Vidyavaridhi (Ph.D.) SVDV, BHU	27.04.2022	--

विभागीयप्राध्यापकानाम् उपलब्धिः

प्रो. मनोजकुमारमिश्रः, आचार्यः

- विविधान्तर्वीक्षासु विशेषज्ञत्वेन भागग्रहणम् ।
- विभागीयसंगोष्ठ्याः आयोजनम् ।
- फेसबुक-यूट्यूब-इत्यादिमाध्यमेन नैकानि विशिष्टव्याख्यानानि ।
- विविधसमितीनां संयोजकत्वम् ।

डॉ. डी. दयानाथः, सहायकाचार्यः

- 'संस्कृतशिक्षकरत्नम्' इति पुरस्कारप्राप्तिः । विश्वशिक्षकदिवसमुपलक्ष्य देविकासंस्थया 05.10.2020 तमे दिनाङ्के प्रदत्तः ।
- वेदविभागे विविधविशिष्टव्याख्यानानाम् आयोजनम् ।
- विविधशोधपत्रिकासु वेदसाविषयकशोधलेखप्रकाशनम् ।
- यूट्यूब चैनल माध्यमेन वेदविषये अशीत्यधिकचित्राणां निर्माणं प्रसरणं च ।
- आमुखपटले वैदिकसाहित्यविषये लेखनं भाषणं च ।
- महर्षिसान्दीपनिराष्ट्रीयवेदविद्याप्रतिष्ठानस्य वेदभूषण/वेदविभूषणपरीक्षायाः केन्द्रनिरीक्षकत्वेन कार्यसम्पादनम् ।

डॉ. प्रदीपकुमारदीक्षितः, अतिथिशिक्षकः (सहायकाचार्य ग्रेड)

- राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थाने वेदाचार्यविषये स्वर्णपदकप्राप्तिः । वर्षम् – 2012
- विविधवेदसंगोष्ठीसु विशिष्टवक्तृत्वेन भागग्रहणम् ।
- आमुखपटले वेदविषयकानि नैकानि विशिष्टव्याख्यानानि ।
- विविधशोधपत्रिकासु वेदविषयकशोधलेखप्रकाशनम् ।

अतीतपञ्चवर्षेषु प्रविष्टानां छात्राणां संक्षेपविवरणम्

Class	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
प्राक्शास्त्री	12	25	22	27	40
शास्त्री	53	58	42	65	67
आचार्यः	03	11	28	37	44
विद्यावारिधिः	--	--	--	01	01
कुलसंख्या	68	94	92	130	152

वर्तमानसमये वेदविभागे कार्यरताः शिक्षकाः –

पदम्	संख्या
आचार्यः	--
सहाचार्यः	--
सहायकाचार्यः	01
सहायकाचार्यः (संविदा)	--
अतिथिशिक्षकः	03
शिक्षकसहायकः	--
प्रयोगशालासहायकः	--

वेदविभागः
2017-18 तमे शैक्षिकसत्रे प्रविष्टानां छात्राणां विवरणम्

S.No	Boys	Girls	SC	ST	OBC	GEN	Total Students
प्राक्शास्त्री – प्रथमवर्षम्							
1	05	--	--	--	--	05	05
प्राक्शास्त्री – द्वितीयवर्षम्							
2	07	--	--	--	--	07	07
शास्त्री – प्रथमवर्षम्							
3	16	--	--	--	--	16	16
शास्त्री – द्वितीयवर्षम्							
4	24	--	--	--	--	24	24
शास्त्री – तृतीयवर्षम्							
5	13	--	--	--	--	13	13
आचार्यः – प्रथमवर्षम्							
6	01	--	--	--	--	01	01
आचार्यः – द्वितीयवर्षम्							
7	02	--	--	--	--	02	02
Total	68	--	--	--	--	68	68

वेदविभागः
2018-19 तमे शैक्षिकसत्रे प्रविष्टानां छात्राणां विवरणम्

S.No	Boys	Girls	SC	ST	OBC	GEN	Total Students
प्राक्शास्त्री – प्रथमवर्षम्							
1	21	--	--	--	--	21	21
प्राक्शास्त्री – द्वितीयवर्षम्							
2	04	--	--	--	--	04	04
शास्त्री – प्रथमवर्षम्							
3	18	--	--	--	--	18	18
शास्त्री – द्वितीयवर्षम्							
4	16	--	--	--	--	16	16
शास्त्री – तृतीयवर्षम्							
5	24	--	--	--	--	24	24
आचार्यः – प्रथमवर्षम्							
6	10	--	--	--	--	10	10
आचार्यः – द्वितीयवर्षम्							
7	01	--	--	--	--	01	01
Total	94	--	--	--	--	94	94

वेदविभागः
2019-20 तमे शैक्षिकसत्रे प्रविष्टानां छात्राणां विवरणम्

S.No	Boys	Girls	SC	ST	OBC	GEN	PwD	Total Student
प्राक्शास्त्री – प्रथमवर्षम्								
1	09	-	-	-	-	09	-	09
प्राक्शास्त्री – द्वितीयवर्षम्								
2	13	-	-	-	-	13	-	13
शास्त्री – प्रथमवर्षम्								
3	11	-	-	-	-	11	-	11
शास्त्री – द्वितीयवर्षम्								
4	16	-	-	-	-	16	-	16
शास्त्री – तृतीयवर्षम्								
5	15	-	-	-	-	15	-	15
आचार्यः – प्रथमवर्षम्								
6	18	-	-	-	-	18	-	18
आचार्यः – द्वितीयवर्षम्								
7	10	-	-	-	-	10	-	10
Total	92					92		92

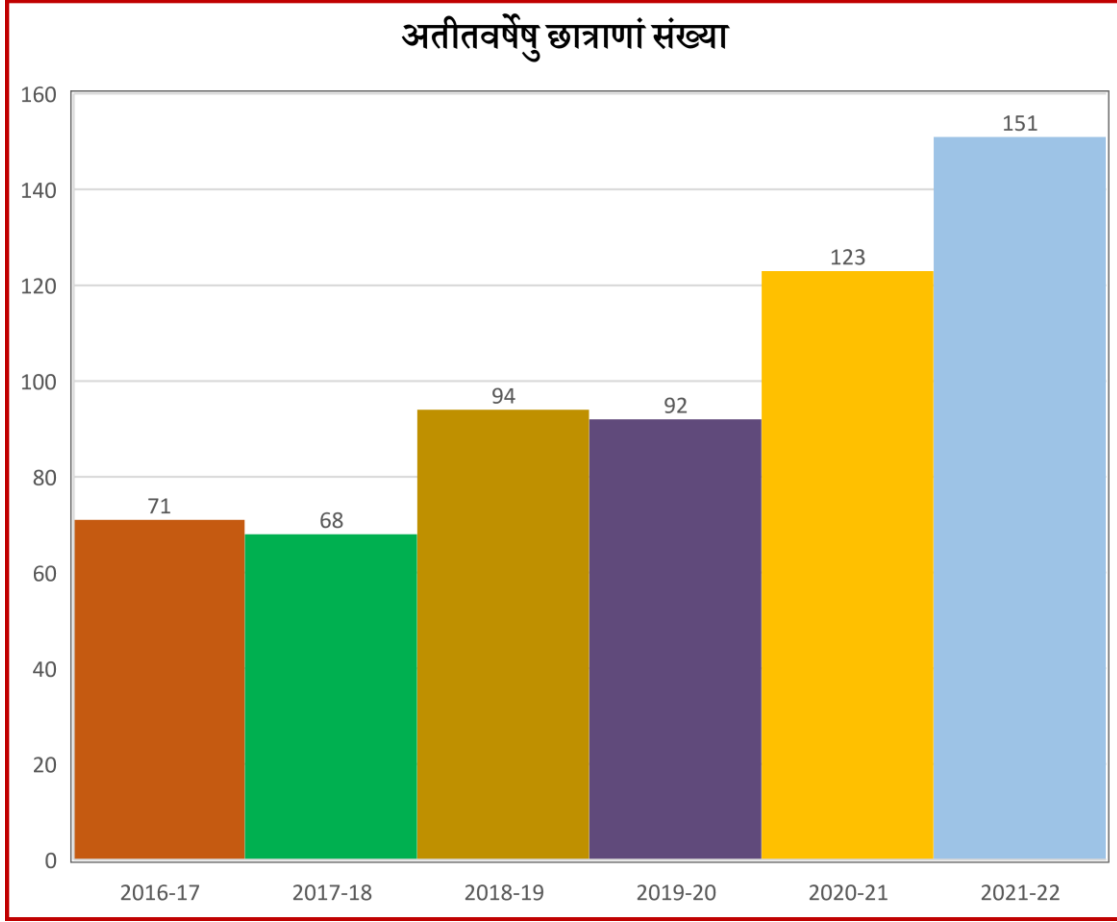
वेदविभागः
2020-21 तमे शैक्षिकसत्रे प्रविष्टानां छात्राणां विवरणम्

S.No	Boys	Girls	SC	ST	OBC	GEN	PwD	Total Student
प्राक्शास्त्री – प्रथमवर्षम्								
1	19	-	-	-	-	19	-	19
प्राक्शास्त्री – द्वितीयवर्षम्								
2	08	-	-	-	-	08	-	08
शास्त्री – प्रथमवर्षम्								
3	38	-	-	-	-	38	-	32
शास्त्री – द्वितीयवर्षम्								
4	10	-	-	-	-	10	-	10
शास्त्री – तृतीयवर्षम्								
5	17	-	-	-	-	17	-	17
आचार्यः – प्रथमवर्षम्								
6	22	-	-	-	-	22	-	22
आचार्यः – द्वितीयवर्षम्								
7	15	-	-	-	-	15	-	15
Total	123	-	-	-	-	123		123

वेदविभागः
2021-22 तमे शैक्षिकसत्रे प्रविष्टानां छात्राणां विवरणम्

S.No	Boys	Girls	SC	ST	OBC	GEN	PwD	Total Student
प्राक्शास्त्री – प्रथमवर्षम्								
1	21	-	-	-	-	21	-	21
प्राक्शास्त्री – द्वितीयवर्षम्								
2	19	-	-	-	-	19	-	19
शास्त्री – प्रथमवर्षम्								
3	25	-	-	-	-	25	-	25
शास्त्री – द्वितीयवर्षम्								
4	32	-	-	-	-	32	-	32
शास्त्री – तृतीयवर्षम्								
5	10	-	-	-	-	10	-	10
आचार्यः – प्रथमवर्षम्								
6	25	-	-	-	-	25	-	25
आचार्यः – द्वितीयवर्षम्								
7	19	-	-	-	-	19	-	19
Total	151	-	-	-	-	151		151

अतीतवर्षेषु छात्राणां संख्या –

सत्रम्	छात्रसंख्या	वृद्धिप्रतिशतम्	हासप्रतिशतम्
2016-17	71		
2017-18	68	-	4.41
2018-19	94	27.65	0
2019-20	92	-	2.17
2020-21	123	25.20	
2021-22	151		

परिसरस्य विभागीयशोधच्छात्रः –

शोधच्छात्रस्य नाम	शोधनिर्देशकः	प्रवेशतिथिः	स्थितिः
श्री प्रवीणकुमारः	प्रो. मनोजकुमारमिश्रः	07.08.2017	31.10.2022 दिनाङ्के शोधप्रबन्धः समर्पितः

द्विदिवसीया राष्ट्रियवेदसङ्गोष्ठी

“वर्तमानपरिप्रेक्ष्ये वैदिकधर्माणामुपादेयता”

राष्ट्रियसंगोष्ठ्याः प्रतिवेदनम्

स्वस्तिश्रीविरोधकृत्फाल्गुनशुक्लपक्षे अष्टमी नवमी च (14-15 मार्च 2019)

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य जम्मूस्थश्रीरणवीरपरिसरे स्वस्तिश्रीविरोधकृत्फाल्गुनशुक्लपक्षे अष्टम्यां नवम्याञ्च (14-15 March 2019) वेदविभागेन ‘वर्तमानपरिप्रेक्ष्ये वैदिकधर्माणामुपादेयता’ (Adoptability of Vedic Tenets in Modern Context) इति विषये द्विदिवसात्मिका राष्ट्रियसङ्गोष्ठी समायोजिता । परिसरे 14-03-2019 दिनाङ्के सङ्गोष्ठ्याः उद्घाटनसत्रे कुरुक्षेत्रविश्वविद्यालयस्य संस्कृतविभागाध्यक्षः प्रो. राजेश्वरप्रसादमिश्रवर्यः मुख्यातिथित्वेन मुख्यभाषणमकरोत् । अस्मिन् कार्यक्रमे सभापतित्वेन आसीत् परिसरस्य प्रभारी प्राचार्य डॉ. सतीशकुमारकपूरवर्यः। सत्रेऽस्मिन् शिक्षाशास्त्रविभागाध्यक्षः प्रो. मदनमोहनझावर्यः विशिष्टोद्बोधनम् अकरोत् । सङ्गोष्ठ्याः सारस्वतातिथित्वेन प्रो. मनोजकुमारमिश्रवर्यः समुपस्थितः । संगोष्ठ्याः संयोजकः वेदविभागाध्यापकः डॉ. दे. दयानाथः आसीत् ।

दिवसद्वयात्मके कार्यक्रमे बहवः वेदविद्वांसः भागमवाक्षुः। अस्यां सङ्गोष्ठ्यां त्रीणि सत्राणि सञ्चालितानि, तेषु वेदविषयकानि शोधपत्राणि विद्वद्भिः विविधशोधार्थिभिश्च प्रस्तुतानि । द्वितीयसत्रस्य संचालकः वेदविभागाध्यापकः डॉ. धनेशकुमारपाण्डेयः, तृतीयसत्रस्य संचालकः व्याकरणविभागाध्यापकः डॉ. हरिशङ्करपाण्डेयः च आस्ताम् । सङ्गोष्ठ्याः सम्पूर्तिसत्रे वेदविभागाध्यक्षः प्रो. मनोजकुमारमिश्रवर्यः अवदत् यत् सामाजिकसमुन्नत्यै वेदोदितधर्माणां समाचरणमेव परमोपायः इति । आधुनिकसमाजे व्याप्तानां समस्यानां समाधाने वेदभगवतः अनुकरणमेव उपाय इति समेषां विदुषां मतमासीत् । इयं सङ्गोष्ठी संस्थानस्य कुलपतीनां आचार्यपरमेश्वरनारायणशास्त्रिवर्याणाम् आशीर्भिः, परिसरप्राचार्याणां मार्गदर्शने, परिसरस्य समेषाम् अध्यापकानां, विद्यार्थिनां कर्मचारिणाञ्च सहयोगेन सफलतामगादिति शम् ।

राष्ट्रीयसंगोष्ठ्याः (14-15 मार्च 2019) कतिपय छायाचित्राणि

संगोष्ठ्याः उद्घाटनसत्रे मञ्चस्था विद्वांसः – वामतः
प्रो. मदनमोहनझाः, प्रो. राजेश्वरप्रसादमिश्रः, प्रो.
मनोजकुमारमिश्रः, डॉ. सतीशकुमारकपूरः च

प्रधानभाषणं कुर्वन् मुख्यातिथिः प्रो.
राजेश्वरप्रसादमिश्रः

कार्यक्रमे समुपस्थिताः विद्वांसः छात्राश्च

संस्थानस्य कुलगीतप्रसङ्गे मञ्चस्था अतिथयः

प्रतिवेदनम्

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य श्रीरणवीरपरिसरे स्वर्णजयन्तीमुपलक्ष्य द्विदिवसात्मिका राष्ट्रियसंगोष्ठी परिधाविफाल्गुनशुक्लचतुर्थीपञ्चम्योः सञ्जाता। संगोष्ठ्याः मुख्यो विषयः “वैदिकवाङ्मये काश्मीरशैवदर्शनपरम्परायाञ्च शिवतत्त्वम्” इति आसीत्। संगोष्ठ्या उद्घाटनमेकादशवादाने मम्मटाचार्यसम्मेलनकक्षे समभवत् । तत्र श्रीमहर्षिवाल्मीकिसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य सङ्कायाध्यक्षः प्रो. राजेश्वरप्रसादमिश्रः मुख्यातिथित्वेनावर्तिष्ठ बीजभाषणं च व्यधात् । जवाहरलालनेहरूविश्वविद्यालयस्य संस्कृतप्राच्यविद्ययोरध्ययनसंस्थानस्य आचार्यः प्रो. हरिराममिश्रः विशिष्टातिथित्वेन, श्रीरणवीरपरिसरस्य तत्कालीनप्राचार्यः प्रो. मदनमोहनझाः च अध्यक्षत्वेनावर्तत ।

उद्घाटनसत्रेऽस्मिन् डॉ. दीपककुमारशर्मणा वैदिकमङ्गलाचरणमकारि। संस्थानस्य वेदविभागाध्यक्षः प्रो. मनोजकुमारमिश्रः स्वागतभाषणं विषयप्रवर्तनं च कृतवान्। धन्यवादज्ञापनं सर्वदर्शनविभागाध्यक्षेण डॉ. घनश्याममिश्रेण कृतम्। सञ्चालकः डॉ. आशीषकुमारत्रिपाठि अविता ततः सार्धद्विवादानात् चतुर्वादनं यावत् प्रथमसत्रं प्राचलत्। सत्रस्याध्याध्यक्षः डॉ. रामेश्वरचतुर्वेदी, स्वागतकर्ता सञ्चालकश्च तेजनाथपौडेलोऽभूत् ।

अपरेद्युः दशवादानात् सार्धैकादशवादनं यावत् प्रथमसत्रं प्राचलत् । तत्र सत्राध्यक्षत्वेन जम्मूविश्वविद्यालयस्य प्रो. रामबहादुरशुक्लः अवर्तत, स्वागतं प्रो. प्रभातकुमारमहापात्रेणाकारि । धन्यवादज्ञापनं व्याकरणविभागाध्यक्षेण डॉ. सच्चिदानन्दशर्मणा कृतम्। सत्रस्य सञ्चालकः डॉ. सुमनचन्द्रपन्तः ‘सुमन्तः’ अवर्तिष्ठ। द्वितीयसत्रस्याध्यक्षः श्रीमातावैष्णोदेवीविश्वविद्यालयस्य आचार्यः अनिलकुमारतिवारि आसीत्, तत्र स्वागतकः डॉ. श्रीमती नीतूशर्मासीत्। सत्रसञ्चालनं धन्यवादभाषणं च डॉ. नवीनतिवारि अकरोत् ।

द्वितीयेऽस्मिन्नेव दिवसे सार्धद्विवादनतः चतुर्वादनं यावत् संगोष्ठ्याः सम्पूर्तिसत्रं प्रारब्धम् । तत्र मुख्यातिथित्वेन पद्मश्रीसम्मानभाक् प्रो. शिवनिर्मोहीमहोदयः आसीत् । विशिष्टातिथित्वेन च दीनदयाल उपाध्यायगोरखपुरविश्वविद्यालयात् समागतः प्रो. मुरलीमनोहरपाठकोऽस्थात् । सभाध्यक्षत्वं च परिसरप्राचार्येण प्रो. वासुदेवशर्मणा विहितम् । स्वागतवचनं प्रो. सतीशकुमारकपूरमहोदयेन व्यधायि । संगोष्ठ्याः प्रतिवेदनं डॉ. घनश्याममिश्रेण प्रस्तुतम् । सञ्चालकः डॉ. दीपककुमारशर्मावर्तिष्ठ । सम्पूर्तिवचोभिः धन्यवादज्ञापनं च प्रो. मनोजकुमारमिश्रोऽकार्षीत् । अस्यां संगोष्ठ्यां 38 शोधपत्राणि प्रस्तुतानि । तानि च संगोष्ठीपत्रिकायां प्रकाशयिष्यन्ते ।

विभागीयराष्ट्रीयसङ्गोष्ठ्याः (27-28 फरवरी 2020) कतिपय छायाचित्राणि

संगोष्ठ्यां मञ्चस्था अतिथयः वामतः –
डॉ. घनश्याममिश्रः, प्रो. शिवनिर्मोही, प्रो.
वासुदेवशर्मा, प्रो. मनोजकुमारमिश्रः, प्रो.
हरेराममिश्रः, प्रो. मुरलीमनोहरपाठकः, प्रो.
राजेश्वरप्रसादमिश्रः च

संगोष्ठ्याः चर्चासत्रे भागं गृह्णन्तः विद्वांसः

चर्चासत्रे स्वीयविचारान् उपस्थापयन्तः प्रो.
राजेश्वरप्रसादमिश्रवर्यः अन्ये विद्वांसश्च

चर्चासत्रे स्वीयविचारान् उपस्थापयन्तः
आमन्त्रिताः विद्वांसः

वृत्तिप्राप्तानां कतिपय विभागीयच्छात्राणां विवरणम्

क्र. सं	नाम	विभाग
1	प्रवीण कुमार	अतिथिशिक्षकः (सहायकाचार्य-ग्रेड), श्रीरणवीरपरिसरः, जम्मू:
2	सुनील कुमार	धर्मगुरुः (RT-JCO) भारतीय सेना
3	विवेक खजूरिया	ग्राम डाक सेवक -भारतीय डाक
4	सचिन शर्मा	धर्मगुरु (JCO) भारतीय सेना
5	पारस पुजारी	प्रधानार्चकः – श्रीमाता वैष्णो देवी श्राइन बोर्ड, कटरा
6	अरुण शर्मा	टी.जी.टी. (हिन्दी/संस्कृत), बी.एस.एफ. पलौड़ा, जम्मू:
7	अभिषेक खजूरिया	सिपाही - सीमा सुरक्षा बल (BSF)
8	हरीश शर्मा	सिपाही - जम्मू कश्मीर पुलिस
9	अनिल कुमार	लिपिक - समाज कल्याण विभाग, जम्मू कश्मीर
10	सुमित शर्मा	पुजारी - श्री बाबा अमरनाथ श्राईन बोर्ड, जम्मू कश्मीर
11	राजेश डोगरा	पुजारी - श्रीबाबा अमरनाथ श्राईन बोर्ड, जम्मू कश्मीर
12	नसीब शर्मा	लिपिक - स्वास्थ्य विभाग, जम्मू कश्मीर
13	मुकेश शर्मा	सिपाही - जम्मू कश्मीर पुलिस
14	अंकुश शर्मा	सिपाही - भारतीय सेना

एतदतिरिक्तं वेदविभागायच्छात्राः बहवः अशासकीयक्षेत्रेषु, मन्दिरेषु, न्यासेषु च कार्यरताः सन्ति । वैयक्तिकरूपेणापि कर्मकाण्ड-पौरोहित्य-प्रवचनादिवृत्या धनमर्जयन्तः समाजस्य देशस्य च सेवां कुर्वन्ति ।

विभागीया: विभिन्नपाठ्यसहगामिक्रिया:

सत्रम् - 2016-17

- 14 जुलाई 2016 तमे दिनाङ्के वेदविभागद्वारा सत्रारम्भहवनस्य आयोजनम् अभवत् ।
- 17 अगस्त 2016 तमे दिनाङ्के श्रीशङ्करशास्त्रार्थपरिषदः उद्घाटनसत्रं समायोजितम् । सत्रेऽस्मिन् मुख्यातिथित्वेन प्रो. लक्ष्मीश्वरझावर्यः, (श्री.ला.ब.शा.रा.सं.विद्यापीठम्) 'वेद एवेश्वरो लोके' इति विषये व्याख्यानमकरोत् ।
- 18 अगस्त 2016 तमे दिनाङ्के संस्कृतसप्ताहोत्सवे श्रावणी उपाकर्मणः आयोजनम् अभवत् ।
- 05 सितम्बर 2016 तमे दिनाङ्के गणेशचतुर्थी महोत्सवे छात्राः सामान्यकर्मकाण्डस्य प्रायोगिकशिक्षायाः प्रशिक्षणं प्राप्तवन्तः ।
- 14 सितम्बर 2016 तमे दिनाङ्के हिन्दीपखवाड़ा उत्सवे विभागीयच्छात्राः श्रीरामचरितमानसपूजनमाध्यमेन सामान्यपूजापद्धतेः प्रशिक्षणं प्राप्तवन्तः ।
- 3-4 दिसम्बर 2016 दिनाङ्कयोः 'साम्प्रतिके काले वेदामुपादेयता' इति विषये दिवसद्वयात्मिका राष्ट्रियसंगिष्ठी समायोजिता । उद्घाटनसत्रे श्री श्री 1008 श्री स्वामी विश्वात्मानन्दसरस्वतीमहाराजः मुख्यातिथित्वेन अनुग्रहभाषणं व्यधात् । संगोष्ठ्याः अध्यक्षः परिसरप्राचार्यः प्रो. रामानुजदेवनाथवर्यः आसीत् । संगोष्ठ्याः संयोजकः वेदविभागाध्यक्षः प्रो. मनोजकुमारमिश्रवर्यः आसीत् ।
- 01 फरवरी 2017 तमे दिनाङ्के वसन्तपञ्चमी उत्सवे सरस्वतीपूजनस्य आयोजनम् अभवत् । विभागीयच्छात्राः पूजनपद्धतेः प्रशिक्षणं प्राप्तवन्तः ।

सत्रम् - 2017-18

- 06 जुलाई 2017 तमे दिनाङ्के वेदविभागद्वारा सत्रारम्भहवनस्य सरस्वतीपूजनस्य च आयोजनम् अभवत् ।
- 25 अगस्त 2017 तमे दिनाङ्के गणेशचतुर्थीमहोत्सवे सहस्रार्चनस्य प्रायोगप्रशिक्षणं छात्राः प्राप्तवन्तः ।
- 22 फरवरी 2018 तमे दिनाङ्के वसन्तपञ्चमी उत्सवे सरस्वतीपूजनस्य आयोजनम् अभवत् । अत्र विभागीयच्छात्राः पूजनपद्धतेः प्रशिक्षणं प्राप्तवन्तः ।
- 15 मार्च 2018 तमे दिनाङ्के शारदाविशिष्टव्याख्यानमालायां वेदविभागस्य अध्यक्षः प्रो. मनोजकुमारमिश्रवर्यः 'मन्त्रब्राह्मणयोर्वेदनामधेयम्' इति विषये वैदुष्यपूर्णं व्याख्यानं प्रादात् ।

(सत्र 2018-19)

- 19 जुलाई 2018 तमे दिनाङ्के वेदविभागद्वारा सत्रारम्भहवनस्य सरस्वतीपूजनस्य च आयोजनम् अभवत् ।
- 26 अगस्त 2018 तमे दिनाङ्के संस्कृतसप्ताहोत्सवे श्रावणी उपाकर्मणः आयोजनम् अभवत् ।
- 29 अगस्त 2018 तमे दिनाङ्के परिसरस्य श्रीशङ्करशास्त्रार्थपरिषदः अधिवेशने क्रमेण वेदविभागीयप्राध्यापकाः डॉ. डी. दयानाथः मन्त्रब्राह्मणयोर्लक्षणविचारः इति विषये, डॉ. दीपककुमारशर्मा यज्ञस्वरूपविमर्शः इति विषये, . डॉ. धनेशकुमारपाण्डेयः याज्ञवल्क्यशिक्षा में वैदिकपदगत व्यञ्जनों का उच्चारण प्रकार इति विषये च शास्त्रार्थविचारमुपस्थापितवन्तः ।
- 13 सितम्बर 2018 तमे दिनाङ्के गणेशचतुर्थिमहोत्सवे सहस्रार्चनस्य प्रायोगप्रशिक्षणं छात्राः प्राप्तवन्तः ।
- 29 जनवरी 2019 तमे दिनाङ्के शारदाविशिष्टव्याख्यानमालायां वेदविभागस्य अध्यक्षः प्रो. मनोजकुमारमिश्रवर्यः 'वेदव्याख्यानपद्धतिः' इति विषये वैदुष्यपूर्णं व्याख्यानं प्रादात् ।
- 10 फरवरी 2019 तमे दिनाङ्के वसन्तपञ्चमी उत्सवे सरस्वतीपूजनस्य आयोजनम् अभवत् । विभागीयच्छात्राः पूजनपद्धतेः प्रशिक्षणं प्राप्तवन्तः ।
- 14-15 मार्च 2019 दिनाङ्कयोः वर्तमानपरिप्रेक्षे वैदिकधर्माणामुपादेयता इति विषयमधिकृत्य दिवसद्वयातिमिका राष्ट्रियवेदसङ्गोष्ठी प्रावर्तत । अस्याः सङ्गोष्ठ्याः मुख्यातिथिः कुरुक्षेत्रविश्वविद्यालयस्य आचार्यः प्रो. राजेश्वरप्रसादमिश्रवर्यः आसीत् । अत्र विभागस्य छात्राः विविधकार्याणां दायित्वं सोत्साहं सश्रद्धं च निरवर्तयन् ।

सत्रम् - 2019-20

- 19 जुलाई 2019 तमे दिनाङ्के वेदविभागद्वारा सत्रारम्भहवनस्य सरस्वतीपूजनस्य च आयोजनम् अभवत् । पूजायां वेदविभागप्राध्यापकाः छात्रेभ्यः कुशकण्डिकायाः प्रयोगविधेः अध्यापनमकुर्वन् ।
- 15 अगस्त 2019 तमे दिनाङ्के संस्कृतसप्ताहोत्सवे श्रावणी उपाकर्मणः आयोजनम् अभवत् ।
- 30 अगस्त 2019 तमे दिनाङ्के गणेशचतुर्थिमहोत्सवे सहस्रार्चनस्य प्रायोगप्रशिक्षणं छात्राः प्राप्तवन्तः ।
- 18 फरवरी 2020 तमे दिनाङ्के वसन्तपञ्चमी उत्सवे सरस्वतीपूजनस्य आयोजनम् अभवत् । अत्र विभागीयच्छात्राः पूजनपद्धतेः प्रशिक्षणं प्राप्तवन्तः ।

- 27-28 फरवरी 2020 तमे दिनाङ्के वैदिकवाङ्मये काश्मीरशैवदर्शनपरम्परायाञ्च शिवतत्त्वम् इति विषयमाधिकृत्य दिवसद्वयात्मिका राष्ट्रियवेदसङ्गोष्ठी समायोजिता । अस्याः सङ्गोष्ठ्याः मुख्यातिथिः महर्षिवाल्मीकिसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य शैक्षिकप्रमुखः प्रो. राजेश्वरप्रसादमिश्रवर्यः आसीत् । विशिष्टातिथित्वेन जे.एन.यू इत्यस्य संस्कृतविभागस्य आचार्यः प्रो. हरेराममिश्रवर्यः गोरखपुरविश्वविद्यालयस्य आचार्यः प्रो. मुरलीमनोहरपाठकः प्रसिद्धः काश्मीरशैवदर्शनविद्वान् पद्मश्रीसम्मानभाक् प्रो. शिवनिर्मोही, प्रो. रामेश्वरप्रसादचतुर्वेदी च आसन् । परिसरस्य प्राचार्यः कार्यक्रमस्य अध्यक्षः आसीत् । संगोष्ठ्याः संयोजकौ वेदविभागस्य अध्यक्षः प्रो. मनोजकुमारमिश्रवर्यः सर्वदर्शनविभागस्य सहायकाचार्यः डॉ. घनश्याममिश्रः च आस्ताम् ।

सत्रम् - 2020-21

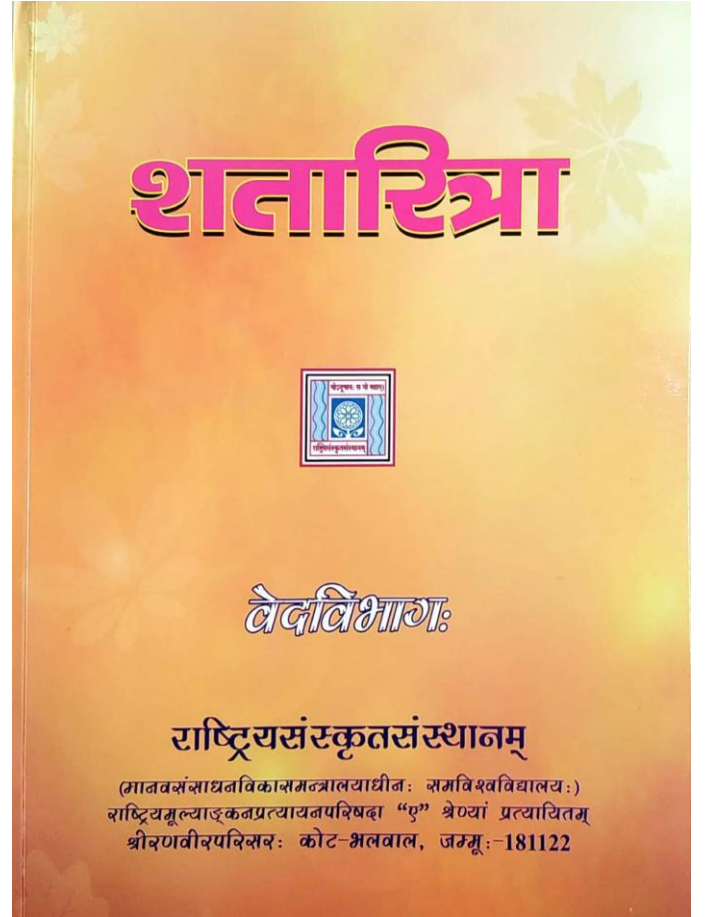
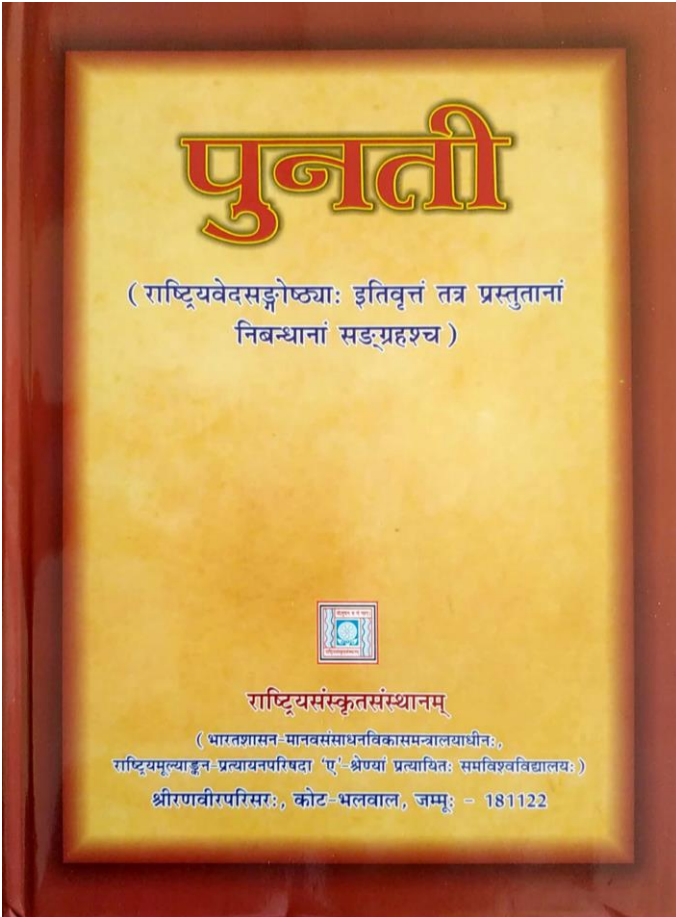
- 08 फरवरी तमे दिनाङ्के समायोजिते श्रीशङ्करशास्त्रार्थपरिषदः अधिवेशने वेदविभागाध्यक्षः प्रो. मनोजकुमारमिश्रवर्यः उवटमहीधराभिमताः वेदव्याख्यानसिद्धान्ताः इति विषये वेदविभागप्राध्यापकः डॉ. दीपककुमारशर्मा अग्निहोत्रप्रशंसा इति विषये च क्रमेण शास्त्रार्थविचारमुपस्थापितवन्तौ ।
- 2020-21 तमे सत्रे कोरोनाख्य-विश्वव्यापिमहामारिकारणेन विविधाः कार्यक्रमाः स्थगिता अभवन् ।

03.05.2022 तमे दिनाङ्के समायोजिते उपनयनसंस्कारप्रशिक्षणकार्यक्रमे भागं गृहीतवन्तः परिसरच्छात्राः अन्ये प्राध्यापकाश्च

वेदविभागस्य प्रकाशनानि –

क्र.सं.	पुस्तकस्य नाम	प्रकाशनवर्षम्	विवरणम्
1	निबन्धसारः	2015	2015 तमे वर्षे आयोजितायां वेदसङ्गोष्ठ्यां पठितानां शोधलेखानां सारः ।
2	पुनती	2016	2015 तमे वर्षे आयोजितायां वेदसङ्गोष्ठ्यां पठितानां शोधलेखानां प्रकाशनम् ।
3	शतारित्रा	2017	2016 तमे वर्षे आयोजितायां वेदसङ्गोष्ठ्यां पठितानां शोधलेखानां प्रकाशनम् ।

विभागीयपुस्तकालयः

छात्राणां प्राध्यापकानां च सौकर्याय विभागे एकः लघुपुस्तकालयः वर्तते । विभागीयपुस्तकालये प्रायः वेदविभागस्य पाठ्यक्रमाधारिताः सन्ति । एतेषु विविधाः ग्रन्थाः बहुमूल्येन आपणे लभ्यन्ते । तादृशग्रन्थानां क्रयणे कतिपय छात्राः अक्षमाः भवन्ति । ते विद्यार्थिनः विभागीयपुस्तकालये विद्यमानानां ग्रन्थां सहयोगेन स्वाध्यायं कुर्वन्ति । इदानीं विभागस्य पुस्तकालये शताधिकाः ग्रन्थाः सन्ति । तेषां विवरणमधः प्रदीयते ।

विभागीयपुस्तकालयः

क्र. सं.	पुस्तकस्य नाम	सम्पादकः/लेखकः/व्याख्याकारः	प्रतयः
1.	शुक्लयजुर्वेदसंहिता (महीधरभाष्यसहिता)	पं. रामकृष्ण शास्त्री	05
2.	निरुक्तम्	श्री छज्जूराम शास्त्री	04
3.	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	श्री जगदीशचन्द्र मिश्र	10
4.	कात्यायनश्रौतसूत्रम्	श्री विद्याधर शर्मा	04
5.	शतपथब्राह्मणम् (सायणभाष्य)	-	10
6.	अर्थसङ्ग्रहः (हिन्दी टीका)	डॉ. कामेश्वरनाथ मिश्र	10
7.	वाजसनेयिप्रातिशाख्यम्	श्री. वी.के. वर्मा	04
8.	पारस्करगृह्यसूत्रम् (हिन्दी टीका)	--	05
9.	शुक्लयजुर्वेदसंहिता (मूल)	--	05
10.	छन्दःशास्त्रम्	श्री चित्तनारायण पाठक	04
11.	जैमिनीयन्यायमाला	डा. महेन्द्र पाण्डेय	05
12.	मीमांसापरिभाषा (हिन्दी टीका)	--	04
13.	काठकसंहिता (मूल)	--	05
14.	तैत्तिरीयसंहिता (मूल)	--	05
15.	वेदाङ्गेतिहासः	श्री नरेश झा	08
16.	कात्यायनश्रौतसूत्रम्	प्रो. लक्ष्मीश्वर झा	एक सेट में तीन भाग
17.	तैत्तिरीय-आरण्यकम् (सायण भाष्य हिन्दी टीका)	-	दो सेट दो भाग

उपरि निर्दिष्टानां पुस्तकानां विवरणं यथाविधि पुस्तकपरिग्रहणपञ्जिकायाम् अङ्कितं वर्तते । विभीयापुस्तकानाम् उपयोगः परिसरस्य विविधविभागीयशिक्षकैः छात्रैः शोधार्थिभिश्च क्रियते । पुस्तकस्य निर्गमनसमये विभागीयाध्यापकैः निर्गमनपञ्जिकायां यथास्थानं दिनाङ्कादिसहितं निर्दिश्यते । इतोऽपि विविधवैदिकग्रन्थानां संचयाय प्रार्थितः वर्तते ।

वेदाभ्यासप्रकोष्ठः

वैदिकमन्त्राणां सस्वरोच्चारणपरम्परायाः संरक्षणाय वेदविभागे त्रयः प्रकोष्ठाः (135, 118, 139) वेदाभ्यासाय स्थापिताः सन्ति । एतेषु प्रकोष्ठेषु पारम्परिकपरिधाने उपवेशनाय समुचितव्यवस्था परिकल्पिता वर्तते । प्रकोष्ठेऽस्मिन् छात्राः वेदप्राध्यापकैः सह श्रौतयज्ञानां प्रयोगविषयेऽपि परस्परं विमर्शं कुर्वन्ति ।

कक्ष सं.135 वेदाभ्यासप्रकोष्ठे छात्राणां हिताय आधुनिक-स्मार्टबोर्ड इत्यस्य प्रकल्पः वर्तते । अस्यां प्रस्फूर्तकक्षायाम् छात्रेभ्यः अग्निष्टोम-दर्शपूर्णमासादियज्ञशालायाः श्रौतयज्ञपात्राणां चित्रप्रदर्शनमाध्यमेन दुरूहविषयाणामपि सुखावबोधाय अध्याप्यन्ते । एतेन छात्राणां प्रयोगज्ञानं सुदृढं भवति ।

कक्ष सं. 135
वेदाभ्यासप्रकोष्ठः प्रस्फूर्तकक्षा च

कक्ष सं. 118
वेदाभ्यासप्रकोष्ठः

विभागीयपाठ्यक्रमः

प्राक्शास्त्री (Prak Shastri)

प्राक्शास्त्री प्रथमवर्षम् (षष्ठं पत्रम्)	प्राक्शास्त्री द्वितीयवर्षम् (षष्ठं पत्रम्)
<ul style="list-style-type: none">■ शुक्लयजुर्वेदे रुद्राष्टाध्यायी 1-4 अध्यायपर्यन्तं सस्वरमन्त्रकण्ठस्थीकरणम् ।■ छन्दसां सामान्यपरिचयः (गायत्री, उष्णिक्, अनुष्टुप्, बृहती, पङ्क्तिः, जगती छन्दांसि) ।	<ul style="list-style-type: none">■ शुक्लयजुर्वेदे रुद्राष्टाध्यायी 5-8 अध्यायपर्यन्तं सस्वरमन्त्रकण्ठस्थीकरणम् ।■ स्वराणां सामान्यपरिचयः ।

शास्त्री प्रथमवर्षम् (Shastri)

शास्त्री प्रथमवर्षम् – प्रथमसत्रार्द्धम् (पञ्चमपत्रम्)	शास्त्री प्रथमवर्षम् प्रथमसत्रार्द्धम् (षष्ठपत्रम्)
<ul style="list-style-type: none">■ शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः 1-2 अध्यायस्य सस्वरकण्ठस्थीकरणम् ।■ 1-2 अध्याययोः महीधरभाष्यम्, ऋषिच्छन्दोदैवतविनियोगज्ञानम्, पदपदार्थज्ञानं च ।	<ul style="list-style-type: none">■ निरुक्तम् (प्रथमाध्यायतः द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादपर्यन्तम्)
शास्त्री प्रथमवर्षम् – द्वितीयसत्रार्द्धम् (पञ्चमपत्रम्)	शास्त्री प्रथमवर्षम् द्वितीयसत्रार्द्धम् (षष्ठपत्रम्)
<ul style="list-style-type: none">■ शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः तृतीयाध्यायस्य सस्वरकण्ठस्थीकरणम् ।■ तृतीयाध्यायस्य महीधरभाष्यम्, ऋषिच्छन्दोदैवतविनियोगज्ञानम्, पदपदार्थज्ञानं च ।	<ul style="list-style-type: none">■ निरुक्तम् (द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादमारभ्य तृतीयाध्यायसमाप्तिपर्यन्तम्)

शास्त्री द्वितीयवर्षम्

शास्त्री द्वितीयवर्षम् – तृतीयसत्रार्द्धम् (पञ्चमपत्रम्)	शास्त्री द्वितीयवर्षम् – तृतीयसत्रार्द्धम् (षष्ठपत्रम्)
<ul style="list-style-type: none"> ■ शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः 4-5 अध्याययोः महीधरभाष्यम्, ऋषिच्छन्दोदैवतविनियोगज्ञानम्, पदपदार्थज्ञानं च । ■ चतुर्थाध्यायस्य 1-18 कण्डिकापर्यन्तं सस्वरकण्ठस्थीकरणम् । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ निरुक्तम् (दैवतकाण्डस्य 7-8 अध्यायौ)
शास्त्री द्वितीयवर्षम् – चतुर्थसत्रार्द्धम् (पञ्चमपत्रम्)	शास्त्री द्वितीयवर्षम् – चतुर्थसत्रार्द्धम् (षष्ठपत्रम्)
<ul style="list-style-type: none"> ■ शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः 6-7 अध्याययोः महीधरभाष्यम्, ऋषिच्छन्दोदैवतविनियोगज्ञानम्, पदपदार्थज्ञानं च । ■ चतुर्थाध्यायस्य 19 तमी कण्डिकातः चतुर्थाध्यायसमाप्तिपर्यन्तं सस्वर कण्ठस्थीकरणम् । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ निरुक्तम् (दैवतकाण्डस्य 9-10 अध्यायौ)

शास्त्री तृतीयवर्षम्

शास्त्री तृतीयवर्षम् – पञ्चमसत्रार्द्धम् (पञ्चमपत्रम्)	शास्त्री तृतीयवर्षम् – पञ्चमसत्रार्द्धम् (षष्ठपत्रम्)
<ul style="list-style-type: none"> ■ शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः अष्टमाध्यायस्य महीधरभाष्यम्, ऋषिच्छन्दोदैवतविनियोगज्ञानम्, पदपदार्थज्ञानं च । ■ अष्टमाध्यायस्य सस्वरकण्ठस्थीकरणम् । ■ जटा-माला-शिखा-रेखा विकृतिपाठानां लक्षणम् । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ निरुक्तम् (दैवतकाण्डस्य 11-12 अध्यायौ) ■ पारस्करगृह्यसूत्रस्य तृतीयकाण्डस्य 1-8 कण्डिकाः।

शास्त्री तृतीयवर्षम् – षष्ठसत्रार्द्धम् (पञ्चमपत्रम्)	शास्त्री तृतीयवर्षम् – षष्ठसत्रार्द्धम् (षष्ठपत्रम्)
<ul style="list-style-type: none"> ■ शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहितायाः नवमाध्यायस्य महीधरभाष्यम्, ऋषिच्छन्दोदैवतविनियोगज्ञानम्, पदपदार्थज्ञानं च । ■ नवमाध्यायस्य सस्वरकण्ठस्थीकरणम् । ■ ध्वज-दण्ड-रथ-घन विकृतिपाठानां लक्षणम् । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ निरुक्तम् (दैवतकाण्डस्य 13 अध्यायः) ■ पारस्करगृह्यसूत्रस्य तृतीयकाण्डस्य 9-16 कण्डिकाः । ■ बृहद्देवतायाः प्रथमोऽध्यायः ।

आचार्यप्रथमवर्षम्

पत्र संख्या	प्रथमसत्रार्द्धम्	पत्र संख्या	द्वितीयसत्रार्द्धम्
01	क) माध्यन्दिनसंहितायाः महिधरभाष्यम् (10-11 अध्यायौ) ख) शुक्लयजुःप्रातिशाख्यम् (1-3 अध्यायाः)	01	क) माध्यन्दिनसंहितायाः महिधरभाष्यम् (12-13 अध्यायौ) ख) शुक्लयजुःप्रातिशाख्यम् (4-8 अध्यायाः)
02	शतपथब्राह्मणे सायणभाष्योपेते प्रथमकाण्डे 1-3 अध्यायाः	02	शतपथब्राह्मणे सायणभाष्योपेते प्रथमकाण्डे 4-6 अध्यायाः
03	क) कात्यायनश्रौतसूत्रे प्रथमोऽध्यायः ख) सायणरचितऋग्वेदभाष्यभूमिकायाः आदितः वेदापौरुषेयत्वप्रकरणपर्यन्तम् ।	03	क) कात्यायनश्रौतसूत्रे द्वितीयोऽध्यायः ख) सायणरचितऋग्वेदभाष्यभूमिकायाः मन्त्रब्राह्मणात्मको वेदः इति प्रकरणात् ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम् ।
04	क) यज्ञमधुसूने आदितः याजकब्राह्मणाधिकारपर्यन्तम् । ख) अर्थसङ्ग्रहे प्रयोगविधिप्रकरणपर्यन्तम् ।	04	क) यज्ञमधुसूदने पात्राधिकारात् यज्ञीयवृक्षाधिकारपर्यन्तम् । ख) अर्थसङ्ग्रहे क्रमस्वरूपप्रकरणात् ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम् ।
05	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः/ऐच्छिकविषयः	05	भारतीया संस्कृतिः/ऐच्छिकविषयः

आचार्यद्वितीयवर्षम्

पत्र संख्या	तृतीयसत्रार्द्धम्	पत्र संख्या	चतुर्थसत्रार्द्धम्
01	क) माध्यन्दिनसंहितायाः महिधरभाष्यम् (14-16 अध्यायौ) ख) संहितायाः 16 तमाध्यायस्य 1-33 पर्यन्तं सस्वरमन्त्रकण्ठस्थीकरणम् ।	01	क) माध्यन्दिनसंहितायाः महिधरभाष्यम् (17-18 अध्यायौ) ख) संहितायाः 16 तमाध्यायस्य 34तः अध्यायसमाप्तिपर्यन्तं सस्वरमन्त्र कण्ठस्थीकरणम् ।
02	कात्यायनश्रौतसूत्रे तृतीयोऽध्यायः	02	कात्यायनश्रौतसूत्रे 4-5 अध्यायौ
03	क) जैमिनीयन्यायमाला 1-2 अध्यायौ ख) संहितायाः 40 तमाध्यायस्य 1-8 कण्डिकापर्यन्तं कण्ठस्थीकरणम् ।	03	क) जैमिनीयन्यायमाला 3-4 अध्यायौ ख) पिङ्गलविरचितं छन्दःशास्त्रम् (1-2 अध्यायौ)
04	निरुक्ते नैगमकाण्डस्य चतुर्थाध्यायतः पञ्चमाध्यायस्य तृतीयपादपर्यन्तम् ।	04	निरुक्ते नैगमकाण्डस्य पञ्चमाध्यायस्य चतुर्थपादादारभ्य षष्ठाध्यायपर्यन्तम् ।
05	स्वशास्त्रीयेतिहासः/ऐच्छिकविषयः	05	स्वशास्त्रीनिबन्धः/ऐच्छिकविषयः

विशेषांशाः –

- वेदविभागे 2020-21 पर्यन्तं प्राक्शास्त्रिस्तरे सस्वरः रुद्राध्यायः छन्दसां परिचयश्चेति विषयौ अध्याप्येते ।
- शास्त्री प्रथमवर्षादारभ्य आचार्यद्वितीयवर्षपर्यन्तं छात्रेभ्यः महीधरभाष्यम्, कात्यायनश्रौतसूत्रम्, पारस्करगृह्यसूत्रम्, सम्पूर्णः निरुक्तग्रन्थः, शतपथब्राह्मणस्य सायणभाष्यम्, अर्थसङ्ग्रहः, जैमिनीयन्यायमाला, छन्दःशास्त्रम्, बृहदेवता, यज्ञमधुसूदनमिति इमे ग्रन्थाः अध्याप्यन्ते ।
- अध्यापनावसरे छात्रेभ्यः दर्शपूर्णमासः, अग्न्याधानम्, अग्निहोत्रम्, सोमयागः, चातुर्मास्ययागः, अग्निचयनम्, वाजपेयः, राजसूयः इत्याद्यनेके श्रौतयागाः यथापाठ्यक्रमं प्रतिपाद्यन्ते ।
- राष्ट्रियशिक्षानीतेः विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य च दिशानिर्देशानाधृत्य एतेषु पाठ्यक्रमग्रन्थेषु शोधपरकस्वशास्त्रीयविषयाद्यपेक्षितानि परिवर्तनाति विभागेन कृतानि सन्ति ।

RASHTRIYA SANSKRIT SANSTHAN

Deemed to be University
Under Ministry of HRD, Govt. of India
Accredited by NAAC with 'A' Grade
SHRI RANBIR CAMPUS
Kot-Bhalwal, Jammu – 181122 (J&K)

DEPARTMENT OF VEDA**TIME TABLE FOR SESSION 2017-18**

Teachers Name	1st Period 10:00 to 10:45	2nd Period 10:45 to 11:30	3rd Period 11:30 to 12:15	4th Period 12:15 to 1:00	LUNCH 1:00 to 1:45	5th Period 1:45 to 2:30	6th Period 2:30 to 3:15	7th Period 3:15 to 4:00
Dr. D. Dayanath (Room No. 118)	A-II 5 th Paper	S-I 5 th Paper	S-III 5 th Paper		Lunch Break	A-II 1 st Paper	A-II 3 rd Paper	S-II 5 th Paper
Dr. Deepak Kumar Sharma* (Room No. 102)	PS-I 6 th Paper	A-I 1 st Paper	A-I 4 th Paper	A-II 2 nd Paper			PS-II 6 th Paper	
Dr. Dhanesh Kumar Pandey (Room No. 103)		S-III 6 th Paper	A-II 4 th Paper	S-I 6 th Paper		S-II 6 th Paper	A-I 3 rd Paper	A-I 2 nd Paper

*In addition to allotted classes, Dr. Deepak Kumar Sharma will also teach the *Mulapatha* portion mentioned in the prescribed syllabus for Veda.

HEAD
Dept. of Veda

Principal
Shri Ranbir Campus

DEPARTMENT OF VEDA
RASHTRIYA SANSKRIT SANSTHAN (DEEMED UNIVERSITY)
 Shri Ranbir Campus, Kot-Bhalwal, Jammu – 181122 (J&K)
TIME TABLE (2018-19)

Teachers Name	1st Period 10:00 to 10:45	2nd Period 10:45 to 11:30	3rd Period 11:30 to 12:15	4th Period 12:15 to 1:00	LUNCH 1:00 to 1:45	5th Period 1:45 to 2:30	6th Period 2:30 to 3:15	7th Period 3:15 to 4:00
Prof. Manoj Kumar Mishra (Room No.)	Acharya-I 5th Paper	Acharya-I 4th Paper		Acharya-II 4th Paper	LUNCH		Acharya-I 1st Paper	
पाठ्यक्रमः (विस्तृतविवरणार्थं पाठ्यक्रमसूची द्रष्टव्या)	वै. वा. इतिहासः भारतीय संस्कृतिश्च	यज्ञमधुसूदनम् अर्थसंग्रहः च		निरुक्तम् (नैगमकाण्डम्)			शु.य.मा.सं महीधर-भाष्यम् (12-13) शु.य. प्रातिशाख्यम्	
Dr. D. Dayanath (Room No. 118)			Shastri-III 5th Paper	Acharya-I 2nd Paper		Shastri-II 6th Paper	Acharya-II 3rd Paper	Acharya-II 5th Paper
पाठ्यक्रमः (विस्तृतविवरणार्थं पाठ्यक्रमसूची द्रष्टव्या)			शु.य.मा.सं महीधरभाष्यम् (अ. 9)	सायणभाष्ययुतं शतपथब्राह्मणम् (4-6 अध्यायाः)		निरुक्तम् दैवतकाण्डम् (अ. 9-10)	जै. न्या. माला (3-4 अध्यायौ) छन्दःशास्त्रञ्च 1-2	स्वशास्त्रीनिबन्धाः
Dr. Deepak Kumar Sharma (Room No. 102)	Prak Shastri-I 6th Paper	Shastri-I 5th Paper	Acharya-I 3rd Paper				Prak Shastri-II 6th Paper	
पाठ्यक्रमः (विस्तृतविवरणार्थं पाठ्यक्रमसूची द्रष्टव्या)	रुद्राष्टाध्यायी (1-4 अध्यायाः)	शु.य.मा.सं महीधरभाष्यम् (3 अध्यायः)	का. श्रौ. सूत्रम् (अ.2) सायणविरचिता ऋग्वेदभाष्यभूमिका च				रुद्राष्टाध्यायी (5-8 अध्यायाः)	
Dr. Dhanesh Kumar Pandey (Room No. 103)	Acharya-II 1st Paper	Shastri-III 6th Paper	Acharya-II 2nd Paper	Shastri-I 6th Paper				Shastri-II 5th Paper
पाठ्यक्रमः (विस्तृतविवरणार्थं पाठ्यक्रमसूची द्रष्टव्या)	शु.य.मा.सं महीधरभाष्यम् (17-18 अध्यायौ)	निरुक्तम् दैवतकाण्डम् (13 अध्यायः) पा.गू.सू. (तृ.का. 9-16)	का.श्रौ. सूत्रम् (अ. 4-5 अध्यायौ)	निरुक्तम्				शु.य.मा.सं महीधरभाष्यम् (अ. 6-7)

Note: In addition to allotted classes, Dr. Deepak Kumar Sharma will also teach the *Mulapatha* portion prescribed in the syllabus for Veda.

Head
Dept. of Veda

Principal
Shri Ranbir Campus

DEPARTMENT OF VEDA
RASHTRIYA SANSKRIT SANSTHAN (DEEMED UNIVERSITY) SHRI RANBIR CAMPUS, KOT-BHALWAL, JAMMU – 181122 (J&K)
TIME TABLE (2019-20)

Teachers Name	1st Period 10:00 to 10:45	2nd Period 10-45 to 11:30	3rd Period 11:30 to 12:15	4th Period 12:15 to 1:00	LUNCH 1:00 to 1:45	5th Period 1:45 to 2:30	6th Period 2:30 to 3:15	7th Period 3:15 to 4:00	
Prof. Manoj Kumar Mishra		Acharya-I 4th Paper		Acharya-II 4th Paper	LUNCH		Acharya-I 1st Paper	Acharya-II 5th Paper	
पाठ्यवस्तु		यज्ञमधुसूदनम्, (आदितः याजकब्राह्मणाधिकार- पर्यन्तम्) अर्थसंग्रहः च (प्रयोगविधि- प्रकरणपर्यन्तम्)		निरुक्तम् (नै.का. चतुर्थाध्यायतः पञ्चमाध्यायस्य तृतीयपादं यावत्)			शु.य.मा. संहिता महीधरभाष्यम्, (10-11 अध्यायौ) शु.य. प्रातिशाख्यम् 1-3 अध्यायाः	स्वशास्त्रीयेतिहासः/ स्वशास्त्रीयनिबन्धः	
Dr. D. Dayanath (Room No. 118)	Acharya-I 5th Paper		Shastri-III 5th Paper	Acharya-I 2nd Paper			Shastri-II 6th Paper	Acharya-II 3rd Paper	
पाठ्यवस्तु	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः भारतीयसंस्कृतिश्च		शु.य.मा. संहिता महीधरभाष्यम्, (8 अध्यायः)	सायणभाष्ययुतं शतपथब्राह्मणम् (प्र.का. 1-3 अध्या.)			निरुक्तम् (दै.का. 7-8 अध्यायौ)	जैमिनीयन्यायमाला, (1-2 अध्यायौ) ईशोपनिषद् 1-8 मन्त्राः	
Dr. Deepak Kumar Sharma (Room No. 102)	Prak Shastri-I 6th Paper	Shastri-I 5th Paper	Acharya-I 3rd Paper					Prak Shastri-II 6th Paper	
पाठ्यवस्तु	रुद्राष्टाध्यायी (1-4 अध्यायाः) छन्दसां सामान्यपरिचयः	शु.य.मा. संहिता महीधरभाष्यम्, (1-2 अध्यायौ)	कात्यायनश्रौतसूत्रम्, (प्रथमोऽध्यायः) ऋग्वेदभाष्यभूमिका (आदितः वेदापौरुषेयत्व- साधनप्रकरणान्तम्)					रुद्राष्टाध्यायी (5-8 अध्यायाः) स्वराणां सामान्यपरिचयः	
Guest/Contract Teacher	Acharya-II 1st Paper	Shastri-III 6th Paper	Acharya-II 2nd Paper	Shastri-I 6th Paper					Shastri-II 5th Paper
पाठ्यवस्तु	शु.य.मा. संहिता महीधरभाष्यम्, (14-16 अध्यायाः) 16 अ.1- 33 पर्यन्तम्	निरुक्तम्, (11-12 अ.) पारस्करगृह्यसूत्रम् च (तृ.का.1-8 कण्डिकाः)	कात्यायनश्रौतसूत्रम् (तृतीयाध्यायः)	निरुक्तम् (प्रथमाध्यायतः द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादं यावत्)					शु.य.मा. संहिता महीधरभाष्यम्, (4-5 अध्यायौ)

Note: In addition to allotted classes, Dr. Deepak Kumar Sharma will also teach the *Mulapatha* portion prescribed in the syllabus for Veda.

Prof. Manoj Kumar Mishra
Head, Dept. of Veda

Principal
Shri Ranbir Campus

DEPARTMENT OF VEDA
RASHTRIYA SANSKRIT SANSTHAN (DEEMED UNIVERSITY) SHRI RANBIR CAMPUS, KOT-BHALWAL, JAMMU – 181122 (J&K)
TIME TABLE (2020-21)

Teachers Name	1st Period 10:00 to 10:45	2nd Period 10-45 to 11:30	3rd Period 11:30 to 12:15	4th Period 12:15 to 1:00	LUNCH 1:00 to 1:45	5th Period 1:45 to 2:30	6th Period 2:30 to 3:15	7th Period 3:15 to 4:00
Prof. Manoj Kumar Mishra		Shastri-III 6 th Paper	Acharya-II 4 th Paper		Lunch Break	Acharya-I 4 th Paper	Acharya-I 1 st Paper	
Dr. Deepak Kumar Sharma (Room No. 102)	Prak Shastri-I 6 th Paper	Shastri-I 5 th Paper	Acharya-I 3 rd Paper	A-II 2 nd Paper			Prak Shastri-II 6 th Paper	
Guest /Contract Teacher	Acharya-I 5 th Paper			Acharya-I 2 nd Paper		S-II 6 th Paper	Acharya-II 3 rd Paper	Acharya-II 5 th Paper
Guest /Contract Teacher	Acharya-II 1 st Paper		Shastri-III 5 th Paper	Shastri-I 6 th Paper		Acharya-II 2 nd Paper		Shastri-II 5 th Paper

Note: In addition to allotted classes, Dr. Deepak Kumar Sharma will also teach the *Mulapatha* portion prescribed in the syllabus for Veda.

Prof. Manoj Kumar Mishra
Head, Dept. of Veda

Principal
Shri Ranbir Campus

विभागीयप्राध्यापकानां जीवनवृत्तम्

BIO-DATA

Prof. Manoj Kumar Mishra
Head, Dept. of Veda
Central Sanskrit University.

Qualification (Professional / Technical):

- M.A. in Sanskrit (Veda), University of Allahabad, 1993 First Class
- D. Phil, University of Allahabad, 2003
- C.P. in Ancient Iranian and Pahlavi, University of Allahabad, 2001
- NET (UGC), June, 1996
- NET & JRF, (UGC). Dec. 1996

Experience & Posts held:

1. From session 1997-98 to 2002-03, (JRF and SRF, UGC), Dept. of Sanskrit, University of Allahabad (UG and PG).
2. 08-02-2004 to 14-06-2009 (Lecturer) Sant Shri Nagpal Sanskrit Mahavidyalay Evam Shodh Sansthan, Chhattarpur, New Delhi (U.G).
3. 16-06-2009 to 02-07-2013 (Assistant Professor) Sri Venkateswara Vedic University, Tirupati, A.P (U.G and P.G).
4. 03-07-2013 till date (Profesor in Veda) Central Sanskrit University (Formerly Rashtriya Sanskrit Sansthan).

Administrative Experience:

1. Registrar (I/c), Sri Venkateswara Vedic University, Tirupati (A.P) from 24-01-2011 to 18-10-2012
2. Controller of Examination, Sri Venkateswara Vedic University, Tirupati (A.P) for overall nearly one year.
3. Controller of Examination (I/c) for around 06 months, Central Sanskrit University (Formerly Rashtriya Sanskrit Sansthan).
4. In-charge Research & Publications, Central Sanskrit University (Formerly Rashtriya Sanskrit Sansthan).

5. Head Dept. of Veda for more than 5 Years till date, Central Sanskrit University (Formerly Rashtriya Sanskrit Sansthan).
6. In-charge for 16th World Sanskrit Conference 2015 (Bangkok, Thailand) and In-charge for 17th World Sanskrit Conference 2018 (Vancouver, Canada), From the side of Central Sanskrit University (Formerly Rashtriya Sanskrit Sansthan).
7. Has been a Member of Academic Council of Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University (Vidyapeetha) New Delhi.
8. Has been a Member of Various Committees such as the Project Committee of Maharshi Sandipani Rashtriya Vedavidya Pratishthan, Ujjain.
9. Member of Academic Council of S.V. Vedic University, Tirupati (A.P).

Total Service: 22 Years.
Length of Service as Professor: 7 Years 2 months.
Research Papers Published (National & International): Around 30
Research Projects: 02 (Minor)

Books Published & Edited: 05

Fellowships in Organizations & Institutions (National & International):

1. Convened, Chaired, Presented Papers in various National/International/Regional Seminars.
2. Participation and deliberation in various workshops, delivered various invited lectures.
3. Has been a Member of Selection Committees in various Institutions.
4. Has been a Member of the Screening Committee of Bharatatma Puraskar.
5. Has been on the Editorial Board of various Proceedings.

Curriculum Vitae

A) Personal Details

Name : **Dr. D. DAYANATH**
 Gender : **Male**
 Father's Name : **Prof. Ramanuja DEVANATHAN**
 Mother's Name : **Smt. Vasumathi**
 Date of Birth : **30 May 1987**
 Marital Status : **Married**
 Nationality : **Indian**
 Religion : **Hindu**
 Category : **Gen**
 Name of Veda Teacher : **Mm. Shri U.Ve. N. Varadacharya**
 Recipient of President's Certificate of Honour
 Name of Vedabhashya Teacher : **Mm. Brahmasri Vedamurti K. Satyavageeshwara**
Ghanapathi

B) Educational Qualifications

S.No.	Course	Institution	Division	Marks Details	% of Marks	Year of Passing
1	Krishna Yajurveda Kramanta	Under Traditional Gurukula System	First Class	N.A.	--	2003
2	Sastri (B.A) Vedabhashyam	Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati - 517507 (A.P)	First Class	2400/1539	64.12	2007
3	Acharya (M.A) Krishnayajurveda Bhashyam	Sri Venkateswara Vedic University, Tirupati - 517 502 (A.P)	First Class	1000/771	77.10	2009
4	UGC-NET in Code - 73	University Grants Commission (UGC)	Passed	350/222	63.42	2013
5	Vidyavaridhi (Ph.D.)	Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) New Delhi - 110 058	Title - Digital Edition of Taittiriya Samhita with Vivid Search, Hyper-linking, Transliteration and Translation Facility			2013
6	Acharya (M.A) Sahitya	Institute of Distance Education, Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) New Delhi - 110 058	First Class	1000/703	70.3	2019
7	M.A. Sanskrit	ODLC, Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University, Ramtek, Maharashtra	First Class	1600/1247	77.93	2022

C) Additional Qualifications

S.No.	Course Name	Institution/University	Year
1	Six Months Computer Application Course	Vidyanidhi, Knowledge Centre, (Run under Dakshinamnaya Shri Sharada Peetham, Sringeri, Karnataka)	2008
2	Certificate Course in DTP	Sri Venkateswara Vedic University, Tirupati	2009
3	Typewriting English Lower (Passed in II Division)	State Board of Technical Education & Training, Hyderabad	2012
4	Sastravaridhi Short-Term Course in Mimamsa	Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati	2012
5	Certificate Course in Sanskrit Journalism	MSP, Central Sanskrit University, New Delhi	2020

D) Working Experience

S.No.	Position Held & Pay	University	Department	From	To
1	Research Officer and Proof Reader (on Contract Basis)	S.V. Vedic University Tirupati - 517502 (A.P)	Research and Publications	23.07.2009	05.01.2013
2	Assistant Professor (Guest) (Rs. 25000 P.M)	Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) Shri Ranbir Campus, Jammu - 181122 (J&K)	Veda	12.09.2013	15.05.2015
3	Assistant Professor (Contract) (40000/60000 P.M)	Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) Shri Ranbir Campus, Jammu - 181122 (J&K)	Veda	01.07.2015	10.11.2019
4	Assistant Professor Pay Matrix Level 10 As per 7 th CPC	Central Sanskrit University, (Established by an Act of Parliament)	Veda	11.11.2019	Till date

E) Ph.D. Scholar Registered under my Guidance

S.No.	Name of the Research Scholar	Ph.D. Research Topic	Year
1	Arti Sharma	वैदिकवाङ्मये युगलदेवतानां स्वरूपविमर्शः	2021
2	Sufal Sarkar	अथर्ववेदे रोगनिरामयानुसन्धानम्	2021
3	Mallika Sen	अथर्ववेदस्यानुषङ्गिकग्रन्थानां पाठसमालोचनम्	2021
4	Padmesh Nath Tripathi	सम्प्रदायप्रबोधिनीशिक्षायाः शिक्षान्तरैस्सह समीक्षणम्	2021

F) Seminars/Webinars/Workshops Participated/Presented Research Papers

S.No.	Theme of the Seminar/Workshop	Organized by	Topic of Research Paper Presented
1	Three Day International Vedic Seminar (03-05 March 2010)	Sponsored by TTD, organized by S.V. Vedic University, Tirupati - 517 502 (A.P)	Participated and assisted with various committees
2	One Day National Seminar on The Tradition of Commentary in Sanskrit: A Philosophical & Literary Evaluation (17 th March 2010)	Sponsored by Haryana Sanskrit Academy organized by DAV Collage, Nanyola, Ambala (Haryana)	सायणभाष्य

3	Three Day International Conference on Eco-technology and Sustainability Science: Biodiversity and Sustainable Development (29 Feb - 02 March 2012)	Indian Science Congress Association, INCBD, NIUCBD and S.V. Vedic University,	Participation
4	Three Day National Seminar on Relevance of Yagas in the Contemporary Society (26 - 28 March 2012)	Sponsored by UGC and organized by Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati - 517 502 (A.P)	आधुनिककाले यज्ञानां प्रासङ्गिकता
5	Two Day National Workshop on Mathematical Flavour in Vedas and Shastras (21-22 Dec 12)	Dept. of Mathematics, S.V. Vedic University, Tirupati - 517 502 (A.P)	Participation
6	One Day National Seminar on Good Governance in Sanskrit Literature: With reference to Policies and Justice (23-03-2013)	Sponsored by UGC and organized by Sanatan Dharma Collage, Ambala Cantt. (Haryana)	वेदेषु सुशासनतन्त्रम्
7	Eight Day National Seminar on Vedic Literature (21 to 28 July 2013)	Bharatiya Vidya Bhavan, Bengaluru and ISKCON	कृष्णयजुर्वेदभाष्यम्
8	Two Day National Seminar on संस्कृतवाङ्मयस्य नैतिक-शिक्षाया राष्ट्रनिर्माणे योगदानम् (09-10 Feb 2014)	Rajasthan Sanskrit Academy & Samskrita Bharati Manav Kalyan Samsthan, Jaipur - 302021	संस्कृतवाङ्मयस्य नैतिकशिक्षाया राष्ट्रनिर्माणे योगदानम्
9	Three Day National Seminar on स्त्रियो मन्त्रर्षयः पुराणप्रथिता ऋषिपत्न्यश्च (21-23 Feb 2014)	Centre for Women Studies, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Vedavyas Campus (H.P)	ऋषिकाणामृषिपत्नीनां च महिमा
10	Three Day National Seminar on Contributions of Kashmiri Scholars to the field of Shaiva Darshan and Poetic (19-21 March 2014)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu - 181 122 (J&K)	Participated
11	Three Day National Seminar on States of Consciousness in Yogatantra and other Shastric Schools of India (25-27 Mar 2014)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Jaipur Campus, Jaipur – 302018 (Rajasthan)	Shiva Sankalpa Sukta - The State of Mind
12	'Kalpavalli' - A National Seminar on Veda (26-27 March, 2015)	Kalidasa Sanskrit Akademi, Ujjain, (M.P)	समाजे श्रौतयज्ञाचरणानां महत्त्वम्
13	Five Day National Workshop on Revival of Sharada Script (24-28 August 2015)	University of Jammu (J&K)	Participated
14	One Day National Seminar on Vyakarana on (08-09-2015)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	अन्तरं निरुक्तव्याकरणयोः
15	One Day National Seminar on Shiksha Shastra on (05-10-2015)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	ज्ञानं शिक्षाया उद्देश्यम्
16	One Day National Seminar on Jyotish Shastra on (8 th Oct,15)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	वेदे संवत्सरविज्ञानम्

17	Two Day National Vedic Seminar (19-20, Nov 2015)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	क्रियत्प्राचीना गङ्गा
18	One Day National Seminar on Sahitya on (27-11-2015)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	वेदमूलं साहित्यम्
19	Two Day National Seminar on Research Methodology & Manuscriptology on 10-11 Mar 2016	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Ganga Nath Jha Campus, Allahabad	पाण्डुलिपिः का ?
20	One Day National Seminar on Sarvadarshan on (18-03-2016)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	विशिष्टाद्वैते तत्त्वत्रयम्
21	One Day National Seminar on 'Convergence – The Modern Mantra for Promotion of Sanskrit and its Relevance in Present Times' (04-04-2016)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Dept. of Modern Subjects, Shri Ranbir Campus, Jammu	Translation as means of Promoting Sanskrit at the World Stage – The Contribution of Sir Monier Williams
22	Two Day National Seminar on 'Abhinavagupta – A Genius of Kashmir' (03-04 Sep 2016)	Sponsored by IGNCA & organized by School of Philosophy and Culture, SMVDU, Katra (J&K)	Wisdom of Abhinavagupta in Bodhapañcadaśikā
23	One Day National Seminar on 'Challenges and Solutions of Modern Education' (11-11-2016)	Dept. of Education, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	शास्त्रशिक्षणे समाहवाः (Challenges in Teaching Śāstras)
24	Two Day National Vedic Seminar on 'Relevance of Vedas in the Contemporary Time' (3-4 Dec 2016)	Dept. of Veda, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	वेदाः – इतोप्यनुसन्धातव्याः
25	One Day National Seminar on Jyotish 25-01-2017	Dept. of Jyotish, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	ऋग्यजुर्वेदयोः कालविचारः
26	Two Day National Seminar on Sahitya (4-5 Feb 2017)	Dept. of Sahitya, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	तिरुक्कुरळग्रन्थस्य संस्कृतानुवादपरिचयः
27	Two Days National Seminar on 'New Trends in Teaching and Learning' 25-26 Feb 2017	Dept. of Education, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	Innovative Techniques for Teaching Vedic Classes
28	Two Day National Seminar on 'Bhakti' 3-4 Mar 2017	Dept. of Modern Subjects, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	Yoga – A Route to Achieve Excellence in Sports
29	Two Day National Seminar on 'Karyakaranavada' 5-6 Mar 2017	Dept. of Sarvadarshan, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	तैत्तिरीयशाखागतमन्त्रेषु मीमांसाविचाराः
30	Two Day National Seminar on Veda 22-23 Mar 2017	Dept. of Veda, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Jaipur Campus, Jaipur (Rajasthan)	पुराणेषु यज्ञमहत्त्वम्
31	Three Day International Seminar on Veda and Jyotish (4-6 May 2017)	Sponsored by MSRVP & organized by Indian Institute for Ancient Astrological Research, Jaipur	राष्ट्राभिवृद्धौ वेदमन्त्राणामुपयोगिता
32	Two Day National Seminar on Sahitya (25-26 Mar 2018)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Ekalavya Campus, Agartala	वैदिकसाहित्यं संस्कृतिश्च
33	7 Day National Workshop for Development of MOOCs on SWAYAM (22-28 Mar 2018)	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Ekalavya Campus, Agartala	Participated

34	One Day National Seminar on 'Vedic Sciences: Yesterday, Today & Tomorrow' (6 Apr 2018)	School of Philosophy & Culture, SMVDU, Katra (J&K)	वेदों में प्रतीकवाद (तैत्तिरीयसंहिता के विशेष सन्दर्भ में)
35	Two Day Workshop on 'Promoting Applied Research in Samskrit' (18-19 Aug 18)	Sanskrit Promotion Foundation & IIIT-Hyderabad	Participated
36	Two Day National Seminar on 'Srishtiprakriya' 13-14 March 2019	Dept. of Sarvadarshan, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	तैत्तिरीयशाखायां सृष्टिविचाराः
37	Two Day National Seminar on 'Kavyasyatma' 15-16 March 2019	Dept. of Sahitya, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	वेदेषु काव्यसौंदर्यम्
38	Two Day National Seminar on 'Shabda Brahma Swaroopam' 17-18 March 2019	Dept. of Vyakarana, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	वेदार्थनिर्णये व्याकरण-वेदाङ्गस्य महत्त्वम्
39	Two Day National Seminar on 'War and Peace' 27-28 March 2019	Dept. of Modern Subjects, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	अंग्रेजी कविताओं में युद्ध का वर्णन
40	Two Day National Seminar on संस्कृतवाङ्मयविकासे जैन-बौद्धाचार्याणामवदानम् 01-02Feb 2020	Dept. of Bouddha Darshan, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Lucknow Campus, (U.P)	संस्कृतवाङ्मयविकासे जैनाचार्याणां योगदानम्
41	Two Day National Seminar on वैदिकवाङ्मये काश्मीरशैवदर्शन-परम्परायाञ्च शिवतत्त्वम् 27-28 Feb 2020	Dept. of Veda, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	तैत्तिरीयशाखायां शिवतत्त्वविमर्शः
42	International Sanskrit Webinar Series (12 April 2020)	Jahnvi Sanskrit E-Journal (Sarasvata Niketan)	Webinar Participation
43	International Sanskrit Webinar on Sanskrit and Allied Fields: Society and Participation (26 April 2020)	Department of Vyakarana, SSVV, Varanasi (U.P)	Webinar Participation
44	National Webinar on Tools and Resources for Online Sanskrit Learning (02.05.20)	Dept. of Veda and Vyakarana, KKSU, Nagpur	Webinar Participation
45	International Sanskrit Webinar on Relevance of Sanskrit Sahitya and Sastras in Contemporary Society (03 May 2020)	Jahnvi Sanskrit E-Journal (Sarasvata Niketan) & Dept. of Sanskrit, DDU Gorakhpur University, Gorakhpur (U.P)	Webinar Participation
46	One Day National Webinar (14 May 20)	Dept. of Veda and Pourohitya, JRRS University, Jaipur	वेदार्थे वेदाङ्गानां महत्त्वम्
47	National Webinar on E-Learning: Challenges and Opportunities (15 May 2020)	Dept. of Education and Centre for ODL, KKSU, Ramtek, Nagpur	Webinar Participation
48	National Webinar on Old traditions of Manuscripts Editing (20 May 2020)	IGNCA, Ministry of Culture, Govt. of India	Webinar Participation
49	National Webinar on 'Role of Ramanand Darshan in Indian Culture and Social Development' (24 May 2020)	Dept. of Darshan & IQAC, JRRSU, Jaipur, Rajasthan	Delivered a Lecture online

50	Three-day National Workshop on Design & Develop: Audio and Video Resources. Obtained 'A' Grade on Completion (26-28 May 2020)	TLC Under PMMMNMTT Scheme, MHRD, Govt. of India, SLBSNSU, New Delhi	Online Participation
51	One Day National E-Seminar on भारतीय चिन्तन परम्परा: वर्तमान सन्दर्भ में (01 Aug 20)	Jointly organized by RUTA, Jaipur & Prof. Madhukar Shyam Chaturvedi Smriti Web Manch	Online Participation
52	One Day National E-Seminar on धर्म और राजनीति (12 Aug 20)	Prof. Madhukar Shyam Chaturvedi Smriti Web Manch	Online Participation
53	One Day International Webinar on 'Vedas for World Peace' (11 Dec 2020)	Centre for Vedic Sciences, BHU, Varanasi (U.P)	Online Participation
54	One Day International Online Seminar on वैश्विकसंस्कृतौ वैदिकवाङ्मयस्य प्रभावः (20 Feb 21)	Dept. of Veda, Central Sanskrit University, Raghunath Kirti Campus, Devaprayag	श्रौतयागानां वैशिष्ट्यम्
55	Seven Days International Digital Workshop in Tigalari/Tulu Script Learning (17-23 May 2021)	Dept. of Manuscriptology, Karnataka Sanskrit University, Bengaluru in collaboration with Shri Vadiraja Research Foundation, Udupi	Online Participation
56	Two Days Online National Seminar on गते दशके संस्कृतसंवर्धनम् : दशा दिशा च (13-14 June 2021)	Central Sanskrit University, Shri Ranbir Campus, Jammu	अन्तर्जालेन वैदिकवाङ्मय-संरक्षणोद्यमस्य सर्वेक्षणम् (As a Special Guest)
57	One Day National Webinar on 'Implementation of NEP 2020: In context of Sanskrit Education (30 June 2021)	TLC, Under PMMMNMMT Scheme, Ministry of Educaion, Govt. of India, SLBS National Sanskrit University, New Delhi	Online Participation
58	Two Days National Online Seminar on वेदानां सामाजिक-सन्देशः (24-25 Nov 2021)	Dept. of Veda, Central Sanskrit University, Shri Ranbir Campus, Jammu	श्रौतयागेषु जगत्कल्याणसन्देशः
59	National Webinar on 'Implementation of NEP - 2020: In context of Higher Education' (11 Feb. 2022)	TLC, Under PMMMNMMT Scheme, Ministry of Educaion, Govt. of India, SLBS National Sanskrit University, New Delhi	Online Participation
60	National Symposium on 'Using Technology for Multilingual Learning: Challenges and Opportunities' (22 Feb. 2022)	NSS Unit, Central Sanskrit University, Lucknow Campus	Delivered Special Lecture
61	3-Days Workshop on 'Preparation of NAAC-SSR' (9-11 March 2022)	IQAC, Central Sanskrit University, New Delhi	Participation

62	माघप्रशस्ति - 21 भाषाओं की काव्य गोष्ठी (16 March 2022)	Rajasthan Sanskrit Academy and Govt. of Rajasthan, Art & Culture Department	महाकवि माघ के ऊपर स्वरचित 'माघप्रशस्ति:' नामक काव्य-पठन
----	---	---	---

63	One Day National Online Seminar on 'विश्व-संस्कृति के निर्माण में भारतीय नाट्यपरम्परा का योगदान' (20 May 2022)	Department of Sanskrit, Maharshi Dayanand University, Rohtak & Bharat Prajna Pratishthan, New Delhi	Online Participation
----	--	---	----------------------

G) FIP/Orientation/Refresher Course/Faculty Development Programme

S.No.	Orientation Programme	Organizing Institution	Organized at
1	'Navonmesh' Orientation Programme for Faculty Members – 'Bridging the Gap Between Theory & Practice' from 21.12.2019 to 26.12.2019	Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) Janakpuri, New Delhi	Ekalavya Campus, Agartala
2	Four Weeks Faculty Induction/Orientation Programme from 04.06.2020 to 01.07.2020. Obtained 'A' Grade on completion.	TLC, Under PMMMNMMT Scheme, Ministry of HRD, Govt. of India, Ramanujan College, New Delhi	MOOCs Platform
3	One Week Faculty Development Programme on 'Safety and Security in Online Teaching' from 22-28 June 2021. Obtained 'A' Grade on completion.	TLC, Under PMMMNMMT Scheme, Ministry of Education, Govt. of India, Ramanujan College, New Delhi	MOOCs Platform
4	One Week Faculty Development Programme on 'Academic Research Writing' from 31 Dec 21 to 06 Jan 2022. Obtained 'A' Grade on completion.	TLC, Under PMMMNMMT Scheme, Ministry of Education, Govt. of India, Ramanujan College, New Delhi	MOOCs Platform
5	UGC-Approved Short Term Professional Development Programme on 'Implementation of NEP-2020 for University and College Teachers' from 21-29 Sept. 2022. Obtained 'A' Grade on completion.	Indira Gandhi National Open University (IGNOU), Staff Training and Research Institute of Distance Education, New Delhi under PMMMNMMT	SWAYAM MOOCs Platform
6	Two Days Orientation Programme on 'New Research Policy' on 10-11 Oct 2022	Research & Development Cell, Central Sanskrit University	Online
7	Two-Week Interdisciplinary Refresher Course on Managing Online Classes & Co-Creating MOOCs from 7-21 Oct 2022. Obtained 'A+' Grade on completion.	TLC, Under PMMMNMMT Scheme, Ministry of Education, Govt. of India, Ramanujan College, New Delhi	MOOCs Platform
8	One Week Faculty Development Programme on 'E-Learning & E-Governance' from 24 – 30 Oct. 2022. Obtained 'A+' Grade on completion.	TLC, Under PMMMNMMT Scheme, Ministry of Education, Govt. of India, Ramanujan College, New Delhi	MOOCs Platform

H) Invited Lectures Delivered/Coaching Classes

S.No.	Lectures/Classes	Organized by	Description
1	Contact Classes for Distance Education (MSP) Students (2013-14 to 2018-19)	RSKS, Shri Ranbir Campus, Jammu	Taught PG and UG Classes
2	Six Months Course Work for PhD Students from 22-07-2015 to 10-12-2015	RSKS, Shri Ranbir Campus, Jammu	Delivered 08 Lectures as Resource Person

3	Teaching Classes as a Resource Person in 1 st Spell of In-Service Training Course for TGT Sanskrit of Kendriya Vidyalaya from 18.05.2016 to 29.05.2016	RSKS, Shri Ranbir Campus, Jammu	Delivered Two Lectures as Resource Person
4	Teaching Classes as a Resource Person in 2 nd Spell of In-Service Training Course for TGT Sanskrit of Kendriya Vidyalaya from 24.12.2016 to 02.01.2017	RSKS, Shri Ranbir Campus, Jammu	Delivered Two Lectures as Resource Person
5	Delivered a lecture on 'Vedic Studies and Recitation of Vedic Hymns' on 30.08.2017	CCRC, Central University of Jammu	Delivered one lecture
6	Delivered a lecture on स्वामी दयानन्द सरस्वती का वैदिक चिन्तन on 25.06.2020	Govt. Shastri Sanskrit College, Dausa (Raj.)	Delivered online lecture
7	Delivered a lecture on निरुक्तकल्पयोः सामान्यपरिचयः on 06.07.2020	Sanskrit Jagat Seva Samiti (U.P)	Delivered online lecture
8	Delivered a Lecture on वेदाध्ययन महत्त्वं वैदिकसंस्कृतेः रक्षणोपायाश्च on 21.09.2020	Organized By Prakash Ranjan Mishra, FB Group पातु नो वेदवृक्षः	Delivered online lecture
9	Delivered a Lecture on कल्पशास्त्रस्य परिचयः on 04.10.2020	Organized by Vysasri Parivar Coordinator Dr. Buddheswar Sarangi	Delivered online lecture
10	Delivered a Lecture on कृष्माण्डहोमविमर्शः on 25.10.2020	Organized by Vysasri Parivar Coordinator Dr. Buddheswar Sarangi	Delivered online lecture
11	Delivered Five Lectures on वैदिकसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः from 16 - 20 Nov 2020	NET Coaching Centre, Shri Jagannath Sanskrit Vishvavidyalaya, Puri	Delivered online lectures
12	Special Lecture delivered as Keynote Speaker on वैदिकसंस्कृतौ स्वाध्यायमहत्त्वम् on 16.01.2021	JNB Adarsh Sanskrit Mahavidyalaya, Lagma, Bihar	Delivered online lecture
13	Special Lecture on भगवान् विष्णु – वेदों के परिप्रेक्ष्य में Published in YouTube channel of Atharva Forum on 27.08.21	Atharva – A Shiva Sankalpa Presentation (www.atharvaforum.com)	Delivered online lecture
14	Special Lecture delivered on topic यज्ञोपवीतमन्त्र व्याख्या on 28.08.2021	Swami Brahmanand Smriti Vyakhyanamala, Organized by Vysasri Parivar. Coordinator Dr. Buddheswar Sarangi	Delivered online lecture
15	Special Lecture delivered through Twitter Space on topic 'वेदेषु समाजहितविचारः' on 10.10.2021	Bhavishyad Bharatam (https://bbharatam.in/) Twitter @BBharatam	Delivered online lecture
16	Webinar – Special Discourse delivered on 'Significance of Srinivasa Gadyam' on 15.10.2021 on the occasion of Vijayadashami	Ama Vedic Service, Chennai (Ama Sarvamangala App.)	Delivered Online Discourse

17	Delivered one Invited Lecture in Six Months Pre Ph.D. course work on the topic of 'ISBN / ISSN युतानां पुस्तकानां शोधपत्रिकाणाञ्च ज्ञानम्' on 22.10.2021	Kameshwar Singh Darbhanga Sanskrit University, Darbhanga, (Bihar)	Delivered online lecture
18	Delivered a lecture in the Three Days National Workshop on सङ्गणकीयसंस्कृत शिक्षणराष्ट्रियकार्यशाला on 29.11.2021	Central Sanskrit University, Shri Ranbir Campus, Jammu	Delivered online lecture on संस्कृतशिक्षणे पॉवरपाइन्टनिर्माणं प्रयोगश्च
19	Delivered one lecture as Eminent Speaker in Four Months Sanskrit Preparation Program for Competitive Examinations on 30.01.2022	Organized by Dr. Bipin Kumar Jha, Faculty, Central University of Haryana	Online Lecture on ब्राह्मणसाहित्यपरिचयः
20	Delivered one Invited Lecture in Six Months Pre Ph.D. course work on the topic of 'वैदिकसंस्कृतवाङ्मयम्' on 04.02.2022	Kameshwar Singh Darbhanga Sanskrit University, Darbhanga, (Bihar)	Delivered online lecture
21	Delivered on Lecture on topic श्रौतयज्ञानां सार्थकता in 21 days Virtual National Vocational Training Course on Ritualogy (Pourohitya Prashikshan Varga) (14.03.2022)	Central Sanskrit University, Shri Raghunath Kirti Campus, Devprayag (Uttarakhand)	Delivered online lecture
22	Delivered a Lecture on 'आधुनिकसमये वेदानां प्रासङ्गिकता' in One Day National Online Webinar on 28.03.2022	Dept. of Veda, Maharshi Valmiki Sanskrit University, Kaithal, Haryana	Delivered online lecture as Chief Speaker
23	Delivered a Keynote Address in One Day National Seminar on 'Science of Vedic Yagya' on 17.05.2022	Govt. Degree College, Mahanpur, Kathua (J&K)	Delivered Keynote Address
24	Attended the Online Shastrartha Sabha as Subject Expert on the topic 'Pancha Mahayajna' (10.07.2022)	Organized by Vyasari Parivar Coordinator Dr. Buddheswar Sarangi	Participated as Subject Expert in Shastrarth Sabha (Traditional Debate)
25	Delivered a Lecture as Resource Person in the 5 Days District Level Workshop on उत्तराखण्ड के परम्परागत संस्कृत शिक्षकों एवं छात्रों हेतु तकनीकी प्रशिक्षण on 21.10.2022	Organized by Uttarakhand Sanskrit University, Haridwar, Uttarakhand	Delivered online lecture on ऑनलाइन शिक्षण हेतु संस्कृत फाण्ट्स, यूनिकोड का प्रशिक्षण एवं अनुप्रयोग

I) Administration/Coordination/Other Responsibilities Carried

S.No	Description	Institution
1	Assistant Coordinator of श्रीशङ्करशास्त्रार्थपरिषद् (2014-15) A Forum for Traditional Debate among Teachers in the Campus	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu
2	Coordinator of Two-Day National Vedic Seminar (19-20, Nov 2015)	-do-
3	Coordinator of PhD (UGC) Six Months Course Work Program from 22-07-2015 to 10-12-2015	-do-
4	Examiner in the subject of Veda in Central Evaluation from 30.05.2016 to 08.06.2016	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Janakpuri, New Delhi – 58

5	Coordinator for organizing Yoga Camp on International Yoga Day Celebration (21-06-2016) at Campus Level	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu
6	Coordinator of Two-Day National Vedic Seminar on 'Relevance of Vedas in the Contemporary Time' (3-4 Dec 2016)	-do-
7	Coordinator of II Spell of In-Service Training Course for TGT Sanskrit of Kendriya Vidyalaya Sangathan from 24.12.2016 to 02.01.2017	-do-
8	Assistant Warden of Boys Hostel for the session of 2016-17	-do-
9	Dept. In-charge (Veda) for session 2016-17	-do-
10	Assistant Coordinator of J&K State Level Elocution Contest 2017-18 conducted on 13.11.2017	-do-
11	Examiner in the subject of Veda in Central Evaluation from 29.01.2018 to 01.02.2018	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Janakpuri, New Delhi – 58
12	Sub-Coordinator of First Spell of In-Service Training Course for TGT Sanskrit of Kendriya Vidyalaya Sangathan from 21.05.2018 to 01.06.2018	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu
13	Member of Moderation Board of the Examinations 2018-19	Rashtriya Sanskrit Sansthan, New Delhi
14	Sub-Coordinator of Second Spell of In-Service Training Course for TGT Sanskrit of Kendriya Vidyalaya Sangathan from 23.12.2018 to 01.01.2019	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu
15	Coordinator of Two-Day National Vedic Seminar on 'Adoptability of Vedic Tenets in Modern Context (14-15 March 2019)	-do-
16	Dept. In-charge (Veda) for session 2018-19	RSKS, Shri Ranbir Campus
17	Examiner in the subject of Veda in Central Evaluation from 24.05.2019 to 02.06.2019	Rashtriya Sanskrit Sansthan, Janakpuri, New Delhi – 58
18	Centre Supervisor in Veda Bhushan/Veda Vibhushan Exams conducted by MSRVP at Shri Brahma Veda Vidyalaya, Varanasi from 03-06 March 2020	Maharshi Sandipani Rashtiya Vedavidya Pratishtan, (Under MHRD Govt. of India) Ujjain (M.P)
19	Coordinator of National Webinar on 'Hydrology in Light of Vedic Literature' organized by on 01 June 2020	Dept. of Veda, CSU, Lucknow Campus (U.P)
20	Technical Coordinator National Vyakarana Webinar organized on 10 June 2020	Dept. of Vyakarana, Central Sanskrit University, Lucknow
21	Coordinator of National Webinar on Yoga organized in light of International Yoga Day 20 June 2020	Physical Education & NSS of Central Sanskrit University, Lucknow Campus (U.P)
22	Coordinator – Sanskrit Week Programs from 02.08.2020 to 07.08.2020	Central Sanskrit University, Lucknow Campus (U.P)
23	Technical Coordinator of Rashtriya Parisamvad on 'National Education Policy & Sanskrit' organized on 11.09.2020	-do-
24	Technical Coordinator of 'Hindi Pakhwara' Function 14-29 Sept 2020	-do-
25	Head of the Veda Department from session 2020-21	-do-
26	Coordinator of Five Days National Workshop on MS Office PowerPoint Presentation organized from 18 – 22 Jan 2021	-do-
27	Coordinator of Extension Lecture organized by Dept. of Veda on 05.03.2021	Central Sanskrit University, Lucknow Campus (U.P)
28	Assistant Coordinator of Campus IQAC Committee from session 2020-21	-do-
29	Coordinator of Online Special Lecture organized by Dept. of Veda on 01.06.2021	-do-
30	Coordinator – Sanskrit Week Programs organized from 19-30 Aug 2021	-do-

31	Member – Committee on Adoption of Apprenticeship/Internship Embedded Program Guidelines by NEP Task Force constituted on 15.02.2022	Central Sanskrit University, New Delhi
32	Drafted the Syllabus of Veda according to NEP guidelines for Shastris (U.G) and Acharya (P.G) integrated five years course on 28-29 March 2022 at Lucknow Campus	Central Sanskrit University, New Delhi
33	Assistant Coordinator of Sanskrit Swantrya Veer Smriti Vyakhyanamala at CSU, Lucknow Campus conducted online from 08.06.2022 to 15.06.2022	Central Sanskrit University, Lucknow Campus (U.P)
34	Subject Expert in National Testing Agency for confidential work in the 2022 (attended confidential task on 13-16 June 2022)	National Testing Agency, New Delhi
35	Coordinator – Vyas Pujan & Veda Parayanam regarding Shri Vyasapurnima Mahotsav on 13.07.2022	Central Sanskrit University, Lucknow Campus (U.P)
36	Convener – Shikshak Parv 2022 organized on occasion of Teacher's Day from 05.09.2022 to 09.09.2022	Central Sanskrit University, Shri Ranbir Campus, Jammu

J) Books Published/Edited

S.No.	Name of the Book	Author/Editor	Remarks	Publish Year
1	विवाहमन्त्रार्थः	Author	Edited with meaning in Simple Sanskrit and English Translation	2014
2	निबन्धसारः	Editor	Abstracts of National Vedic Seminar of Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus	2015
3	पुनती ISBN: 978-81-932638-0-8	Co-Editor	Proceedings of National Vedic Seminar (2015) Published by Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu	2016
4	सुकृतिः ISBN: 978-81-932638-3-9	Editor	Proceedings of In-Service Training Course (2 nd Spell) of KVS TGT Published by RSKS, Jammu	2017
5	श्रीवैष्णवी ISSN: 755 22779	Editor	Annual Research Magazine of Shri Ranbir Campus, Jammu – 181122	2017
6	शतारित्रा ISBN: 978-81-932638-4-6	Editor	Proceedings of National Vedic Seminar (2016) Published by Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu - 181122	2017
7	संस्कृतिः ISBN: 978-81-932638-7-7	Editor	Proceedings of In-Service Training Course (1 st Spell) for KVS TGT (Sanskrit) Published by Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu – 181122	2018
8	श्रीवैष्णवी ISSN: 755 22779	Editor	Annual Research Magazine of Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu - 181122	2018
9	शिक्षाकृतिः ISBN: 978-81-932638-8-4	Editor	Proceedings of In-Service Training Course (II Spell) for KVS TGT (Sanskrit) Published by Shri Ranbir Campus, Jammu	2019
10	श्रीवैष्णवी ISSN: 755 22779	Editor	Annual Research Magazine of Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu - 181122	2019

K) Membership of Academic Bodies

S.No	Position held	Name of the Body	Period
1	Member – Convener	Board of Studies (Veda) Central Sanskrit University, New Delhi	Two years from 28.06.2022
2	Member	Board of Studies (Mimansa) Central Sanskrit University, New Delhi	Two years from 29.06.2022
3	Member – Convener	Board of Studies (Vedic Studies) Central Sanskrit University, New Delhi	Two years from 12.10.2022
4	Member	Board of Studies (Paurohitya & Karmakanda) Central Sanskrit University, New Delhi	Two years from 12.10.2022

L) Research Papers and Articles Published in Journals/Proceedings/Magazines/News Papers

S.No	Topic of Research Article	Year	Published in
1	मन्त्राणामर्थबोधकत्वम् UGC Journal No 40925 Page No. 97-98	2012	वयम् - A Biannual Research Journal of J.R.R. Sanskrit University, Jaipur - ISSN No. 2277-713X
2	वेदेषु सुशासनतन्त्रम् UGC Journal No 63967 Page No. 21-22	2013	रचनाविमर्शः - Quarterly Research Journal published from Jaipur - ISSN No. 2249-6033
3	इतिहासयोरादर्शराष्ट्रम् UGC Journal No 40925 Page No. 56-58	2013	वयम् - A Biannual Research Journal of J.R.R. Sanskrit University, Jaipur - ISSN No. 2277-713X
4	कविकुलगुरोः याज्ञिकसूक्ष्मेक्षिका UGC Journal No 40925 Page No. 107-110	2013	वयम् - A Biannual Research Journal of J.R.R. Sanskrit University, Jaipur - ISSN No. 2277-713X
5	वेदानां वैद्युतीयं संस्करणम् (co-author) Page No. 29-46	2013	स्वरमङ्गला - A Quarterly Research Journal published by Rajasthan Sanskrit Academy, Jaipur ISSN No. 2249-9296
6	वेदार्थानुशीलने सायणाचार्यस्य महत्त्वम् UGC Journal No 48785 Page No. 33-39	2015	वेदविद्या – An International Refereed Research Journal of Maharshi Sandipani Rashtriya Vedvidya Pratishtan, Under MHRD, Govt. of India, Ujjain (M.P) ISSN No. 2230-8962
7	Shiva Sankalpa Sukta - The Mind is Explained UGC Journal No 64187 Page No. 234-238	2016	श्रीवैष्णवी – Annual Research magazine of Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu - ISSN: 755 22779
8	क्रियत्प्राचीना गङ्गा Page No. 120-123	2016	पुनती – Proceedings of National Vedic Seminar Published by Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu with ISBN No. 978-81-932638-0-8
9	ऋषिकाणामृषिपत्नीनां च महिमा Page No. 60-61	2016	श्रुतिनिश्चसिता (Vol-I) National Research Journal of Vedic Sciences Published by RSkS, Lucknow Campus, Lucknow with ISSN No. 2456-2874
10	वेदविकृतिपाठस्य महत्त्वम् Page No. 23-26	2016	शास्त्रसौरभम् - Published by Shri Ranbir Campus, Jammu with ISBN No. 978-81-932638-2-2
11	ज्ञानं शिक्षाया उद्देश्यम् UGC Journal No 64197 Page No. 39-40	2016	शिक्षामृतम् – Annual Research Journal Published by Dept. of Shiksha-Shastra, RSkS, Shri Ranbir Campus, Jammu with ISSN No. 2349-6452
12	वेदे संवत्सरविज्ञानम्	2016	श्रुतिसुधा – Annual Research Journal Published by Dept. of Veda, RSkS, Jaipur Campus, Jaipur

13	शास्त्रशिक्षणे समाह्वः UGC Journal No 64197 Page No. 21-23	2017	शिक्षामृतम् – Annual Research Journal Published by Dept. of Shiksha-Shastra, Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu with ISSN No. 2349-6452
14	Wisdom of Abhinavagupta in Bodhapañcadaśikā UGC Journal No 64187 Page No. 143-144	2017	श्रीवैष्णवी – Annual Research magazine of Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu - ISSN: 755 22779
15	Vision of Peaceful Nation in Vedas Page No. 101-102	2017	'श्रुतिनिश्चसिता' (Vol-II) National Research Journal of Vedic Sciences Published by Rashtriya Sanskrit Sansthan, Lucknow Campus, Lucknow, (U.P) with ISSN No. 2456-2874
16	Vedas – Still to be Explored Page No. 80-82	2017	शतारित्रा – Proceedings of National Vedic Seminar (2016) Published by Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu with ISBN No. 978-81-932638-4-6
17	वैदिकवाङ्मये राष्ट्रभक्तिः Page No. 28-30	2017	आम्नायहैमवती – Proceedings of National Vedic Seminar (2017) Published by Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Raghunatha Kirti Campus, Devaprayag with ISBN No. 978-81-87324-14-7
18	तैत्तिरीयशाखागतमन्त्रेषु मीमांसाविचारः UGC-CARE Listed Journal Page No. 31-34	2017	शोधप्रज्ञा – Half-Yearly Refereed Research Journal of Uttarakhand Sanskrit University, Haridwar with ISSN: 2347-9892
19	आचार्यो देवनाथः UGC Journal No 40920 Page No. 42-46	2018	विद्यारश्मिः – Annual Research magazine of Rashtriya Sanskrit Sansthan, K.J. Somaiya Sanskrit Vidyapeeth, Mumbai with ISSN: 2277-6443
20	योगोपासना Page No. 15-17	2018	संस्कृतिः – Proceedings of In-Service Training Course (1 st Spell) for KVS TGT (Sanskrit) Published by RSKS (Deemed University), Shri Ranbir Campus, Jammu – 181122 with ISBN: 978-81-932638-7-7
21	Innovative Techniques for Teaching Vedic Classes Page No. 195-198	2018	श्रीवैष्णवी – Annual Research magazine of Rashtriya Sanskrit Sansthan, Shri Ranbir Campus, Jammu - ISSN: 755 22779
22	वैदिक मन्त्रों का विचार Page No. 32-36	2019	शिक्षाकृतिः – Proceedings of In-Service Training Course (2 nd Spell) for KVS TGT (Sanskrit) Published by RSKS, Shri Ranbir Campus, Jammu – 181122 with ISBN: 978-81-932638-8-4
23	शिव की पूजा से संकट का निवारण	01 Aug 2019	Dainik Jagaran (Jammu Edition) Hindi Daily News Paper
24	अस्येशाना जगतो विष्णुपत्नी UGC-CARE Listed Journal Page No. 136-139	2019	वैदिक वाग् ज्योतिः (Vol. 7, No. 13) – An International Refereed & Peer-Reviewed Half Yearly Research Journal on Vedic Studies of Gurukula Kangri Vishwavidyalya, Haridwar, ISSN: 2277-4351
25	वैदिकयागेषु रुद्रस्वरूपविमर्शः UGC-CARE Listed Journal Page No. 145-155	2019-20	निबन्धमाला – Annual Research magazine of Central Sanskrit University, Guruvayoor Campus, Kerala - ISSN: 2277-2359
26	स्वाध्यामहिमा	April 2020	Sapthagiri (Sanskrit) Illustrated Monthly Magazine published by Tirumala Tirupati Devasthanams (TTD), Tirupati (A.P)
27	'अग्ने नय' इति मन्त्रार्थविचारः UGC-CARE Listed Journal Page No. 115-122	2020	संस्कृतविमर्शः (Vol. 17) – An International Refereed & Peer-Reviewed Research Journal of Central Sanskrit University, New Delhi, ISSN: 0975-1769

28	श्रौतयज्ञेषु विष्णुस्वरूपविमर्शः UGC-CARE Listed Journal Page No. 124-130	2020	व्यासश्रीः (Vol. 16) – A Bilingual Refereed Research Journal of Indology published by Maharshi Vyasadev National Research Institute, Vedavyas Rourkela, Odisha, ISSN: 2320-2025
29	तैत्तिरीयसंहितायाः रुद्राध्यायस्य श्रीसायण-भट्टभास्करविरचितभाष्ययोः विमर्शः (Page No. 1-12)	June 2021	परिशीलनम् (Issue – 44) – Half Yearly Research Journal of Uttar Pradesh Sanskrit Sansthan, Govt. of Uttar Pradesh, Lucknow, ISSN: 2231-6221
30	भगवतः श्रीनिवासस्य ब्रह्मोत्सव- वैशिष्ट्यम् (Page No. 8-10)	October 2021	Sapthagiri (Sanskrit) Illustrated Monthly Magazine (Vol. 8 Issue 7) published by Tirumala Tirupati Devasthanams (TTD), Tirupati (A.P)
31	श्रीरामाङ्घ्रिदासः श्रीकुलशेखरसूरिः	April 2022	Sapthagiri (Sanskrit) Illustrated Monthly Magazine published by Tirumala Tirupati Devasthanams (TTD), Tirupati
32	सरलता के प्रतिरूपः आचार्य परमेश्वर नारायण शास्त्री	2022	Felicitation Volume of Prof. Parameshwar Narayan Shastry, Former Vice Chancellor of Central Sanskrit University, New Delhi published by CSU, Bhopal Campus, Bhopal, ISBN: 978-93-92370-50-2
33	श्रौतयज्ञेषु पर्यावरणसंरक्षणचिन्तम्	2022	Felicitation Volume of Prof. Parameshwar Narayan Shastry, Former Vice Chancellor of Central Sanskrit University, New Delhi published by CSU, Bhopal Campus, Bhopal, ISBN: 978-93-92370-50-2
34	श्रीनिवासस्य दयागुणवैभवम्	Sept. 2022	Sapthagiri (Sanskrit) Illustrated Monthly Magazine (Vol. 9, Issue 6) published by Tirumala Tirupati Devasthanams (TTD), Tirupati

M) Academic contribution through social media platforms

- **YouTube Channel** with over 90+ Educational videos with over 35,000 views. Content prepared and uploaded for students and scholars covering topics on Veda and allied subjects.
- **Facebook** write-ups covering Veda/Smriti/Mimamsa topics for the benefit of Sanskrit students and common people.
- **Twitter** handle frequently tweeting on the subjects of Veda, Srauta Rituals, Dharma Shastras and Explaining general queries related to Vedic & Sanskrit literature.
- **Online Teaching/Coaching of Sanskrit Slokas** for free to interested people from India and abroad with the association of Ama Vedic Services, Chennai (<http://amavedicservices.com/>). More than 600 people have been coached in recitation of Sanskrit Slokas.

Sd-
(Dr. D. Dayanath)

आत्म-परिचय

(CURRICULUM VITAE)

नाम	-	डॉ. दीपक कुमार शर्मा
पिता	-	श्री श्याम लाल शर्मा
जन्मतिथि	-	06-06-1988
वर्तमान पता	-	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान (मानित विश्वविद्यालय) श्री रणवीर परिसर, कोट-भलवाल जम्मू - 181122
दूरभाष संख्या	-	9697504867
ई-मेल	-	dipaksharmaskt@gmail.com

शैक्षणिक अर्हताएँ

- आचार्य (वेद)
- एम. ए. (संस्कृत)
- शिक्षाशास्त्री (B. Ed)
- विद्यावारिधि (Ph. D)

विशेष अर्हताएँ

- यू. जी. सी. नेट् (NET) परीक्षोत्तीर्ण (पारम्परिक संस्कृत विषय)
- सी. टी. ई. टी. (CTET) परीक्षोत्तीर्ण
- षड्वर्षीय पारम्परिक शुक्लयजुर्वेद माध्यन्दिन शाखा के अध्ययनोपरान्त वेदविभूषण-उपाधि (महर्षि सान्दीपनि राष्ट्रीय वेदविद्या प्रतिष्ठान, मानव संसाधन विकास मन्त्रालय की स्वायत्तशासी संस्था)
- एकवर्षीय कर्मकाण्ड सर्टिफिकेट कोर्स (काशी हिन्दू विश्वविद्यालय)

अध्यापन अनुभव

- सहायकाचार्य (सं.) वेदविभाग, राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान (मानित विश्वविद्यालय), श्री रणवीर परिसर, कोट-भलवाल, जम्मू (जुलाई 2015 से अध्यापनरत)
- संस्कृत दूरस्थ शिक्षा, मुक्तस्वाध्यायकेन्द्र रा.सं.सं. श्री रणवीर परिसर जम्मू द्वारा आयोजित कक्षाओं में अतिरिक्त अध्यापन किया। (2015-2020 प्रत्येक सत्र)

शोधपरियोजना

- राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान नई दिल्ली द्वारा “श्रौतसूत्रों में निहित पारिभाषिकशब्दों का वर्णनात्मक शब्दकोश निर्माण” विषयक लघुपरियोजना में सह गवेषक के रूप में कार्यरत।

शैक्षणिक विवरण

क्र.	परीक्षा नाम	विश्वविद्यालय	विषय	वर्ष	पूर्णा.	प्रासां.	प्रति.	श्रेणी
1.	पूर्वमध्यमा (10th)	अवधेश प्रताप सिंह विश्वविद्यालय, रीवा, म. प्र.	नव्य व्याकरण	2003	500	281	56.2	द्वितीय
2.	उत्तरमध्यमा (12th)	मध्य प्रदेश संस्कृत बोर्ड, भोपाल	शु. यजुर्वेद	2005	550	313	56.9	द्वितीय
3.	शास्त्री (B.A.)	विक्रम विश्वविद्यालय, उज्जैन म. प्र.	शु. यजुर्वेद	2008	2250	1170	52	द्वितीय
4.	शिक्षाशास्त्री (B. Ed.)	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान (मा. वि.) नई दिल्ली	संस्कृत हिन्दी	2010	1000	716	71.6	प्रथम
5.	आचार्य	सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी	शु. यजुर्वेद	2011	900	641	71.2	प्रथम
6.	कर्मकाण्ड सर्टिफिकेट कोर्स	काशीहिन्दूविश्वविद्यालय, वाराणसी	कर्मकाण्ड	2014	200	179	89.5	प्रथम
7.	एम. ए.	महर्षि महेश योगी वैदिक विश्वविद्यालय, म. प्र.	संस्कृत	2019	1000	687	68.7	प्रथम
8.	राष्ट्रीय-पात्रता परीक्षा (NET)	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग	संस्कृत पारम्परिक विषय	जून 2012	----	----	----	----
9.	विद्यावारिधि (Ph. D)	काशीहिन्दूविश्वविद्यालय, वाराणसी	वैदिक शिक्षा एवम् आधुनिक शिक्षाशास्त्र का समीक्षात्मक अध्ययन (दिनांक 13.06.2017 को उपाधि प्राप्त)					

अन्य शैक्षणिक उपलब्धियाँ

- एकवर्षीय कर्मकाण्ड प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम, (2014) वेद-विभाग, काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी
- त्रैमासिक कम्प्युटर एप्लिकेशन पाठ्यक्रम, (2012) विकास कम्प्युटर एजुकेशन, वाराणसी
- केन्द्रीय अध्यापक पात्रता, (जून 2011) केन्द्रीय माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, दिल्ली
- अनौपचारिक संस्कृतशिक्षण, प्रथम दीक्षा (2010) राष्ट्रीय-संस्कृत-संस्थान (मा. वि.) नई दिल्ली
- बेसिक स्काउट् मास्टर प्रशिक्षण शिविर (2009) भारत स्काउट्स् एवं गाइड, भोपाल म.प्र.
- फर्स्ट एड प्रशिक्षण, (2009) सैण्ट जॉन एम्बुलेंस एसोशियेशन, भोपाल, म. प्र.

पुरस्कार विवरण

क्र.	पुरस्कार	संस्थान	समारोह	वर्ष	स्थान
1.	वेदमन्त्रपाठ (वरिष्ठ-वर्ग)	कार्यालय जिला शिक्षा अधिकारी, संस्कृत प्रकोष्ठ, गुना	संस्कृतदिवस समारोह	2001	प्रथम
2.	भारतीय संस्कृति ज्ञान परीक्षा	अन्तर्राष्ट्रीय गायत्री परिवार, शान्तिकुंज, हरिद्वार	परीक्षा	2001	प्रथम
3.	वेदपाठ (वरिष्ठ-वर्ग)	शिक्षा विभाग, गुना	संस्कृत समारोह	2004	प्रथम
4.	शुद्धलेखन	शिक्षा विभाग, गुना	संस्कृत समारोह	2004	प्रथम
5.	श्लोकगायन	शिक्षा विभाग, गुना	संस्कृत समारोह	2004	प्रथम
6.	भाषण	आ. वा. शु. सं. वेदविद्यालय, आवन, गुना	वार्षिकोत्सव	2004	प्रथम
7.	धावन स्पर्धा	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान (मा.वि.वि.) भोपाल परिसर	वार्षिकोत्सव	2010	प्रथम
8.	एकलपात्राभिनय	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान (मा.वि.वि.) भोपाल परिसर	वार्षिकोत्सव	2010	तृतीय

राष्ट्रीय सम्मेलन/परिसंवाद सहभागिता

क्र.	शोधपत्र का विषय	आयोजक	दिनांक
1.	वैदिक शिक्षा पद्धति का वैज्ञानिक दृष्टिकोण	वेदविभाग, का. हि. वि.वि., वाराणसी	27-29 फरवरी 2012
2.	वैदिक संहिताओं के शोध में समागत समस्याओं का विश्लेषण	वैदिकदर्शनविभाग, का. हि. वि.वि., वाराणसी	22-24 फरवरी 2013
3.	वैदिकवाङ्मये शिल्पविज्ञानम्	श्रीपट्टाभिरामशास्त्री वे.मी.अनु. केन्द्र, वाराणसी	10-12 मार्च 2013
4.	वैदिक शिक्षा में समाज कल्याण	श्रीरामानुज संस्कृत महाविद्यालय, वाराणसी	21-22 मार्च 2013
5.	वैदिक शिक्षा में निहित नैतिक मूल्य	अखिलभारतीय धर्म संस्कृति संगम, काशी एवं बौद्धदर्शन विभाग, सं.सं.वि., वाराणसी	01 मार्च 2014
6.	वैदिक संस्कृति एवं मध्यकालीन समाज	हिन्दी विभाग, आर्यमहिला पी.जी. कालेज, वाराणसी	22-23 मार्च 2014
7.	वैदिकशिक्षापद्धतौ व्यक्तित्वविकासः	शिक्षाशास्त्रविभागः, रा.सं.सं., श्रीरणवीर- परिसरः, जम्मू	05 अक्टूबर 2015
8.	वैदिकवाङ्मये राजधर्मः	वेदविभागः, रा.सं.सं., श्रीरणवीर-परिसरः, जम्मू	19-20 नवम्बर 2015
9.	विश्वविद्यालयस्तरे वेदाध्यापने समस्याः समाधानञ्च	शिक्षाशास्त्रविभागः, रा.सं.सं., श्रीरणवीर- परिसरः, जम्मू	11 नवम्बर 2016

10.	विश्वशान्ति के संवाहक भगवान् वेद	वेदविभागः, रा.सं.सं., श्रीरणवीर-परिसरः, जम्मू	03-04 दिसम्बर 2016
11	वैदिक यागेषु ज्योतिषशास्त्रस्य अवदानम्	ज्योतिष विभाग, रा.सं.सं., श्रीरणवीर-परिसरः, जम्मू	25 जनवरी 2017
12	वैदिक संहिताओं में भक्तितत्त्व विचार	आधुनिक विषय विभाग, रा.सं.सं., श्रीरणवीर-परिसरः, जम्मू	3-4 मार्च 2017
13	अपूर्वकारणतावादः एकमनुशीलनम्	सर्वदर्शन विभाग, रा.सं.सं., श्रीरणवीर-परिसरः, जम्मू	5-6 मार्च 2017
14	वेदार्थानुसन्धाने व्याकरणशास्त्रस्य अपरिहार्यत्वम्	व्याकरण विभाग, रा.सं.सं., श्रीरणवीर-परिसरः, जम्मू	17-18 मार्च 2018
15	वैदिकसंहितासु मोक्षस्वरूपविमर्शः	सर्वदर्शन विभाग, रा.सं.सं., श्रीरणवीर-परिसरः, जम्मू	27-28 मार्च 2018

अन्ताराष्ट्रीय सम्मेलन/परिसंवाद सहभागिता

क्र.	शोधपत्र का विषय	आयोजक	दिनांक
1.	निगमोक्तशिक्षास्वरूपम्	धर्मागमविभाग, का. हि. वि.वि., वाराणसी	27-29 नवम्बर 2011
2.	वैदिकशिक्षाव्यवस्थायाः वैज्ञानिकदृष्टिकोणम्	महर्षिसान्दीपनि रा.वे.वि. प्रतिष्ठान, उज्जैन	07 नवम्बर 2012
3.	श्रुतिसंस्कृतेरार्थिकी दृष्टिः	संस्कृतविभाग, मोहनलाल सुखाड़िया वि.वि. एवं राजस्थान संस्कृत अकादमी	15-16 फरवरी 2013
4.	वैदिकगणितविज्ञानम्	डी.आर.पी.एस.ई.सी.टी, नई दिल्ली	29-31 मार्च 2013

कार्यशाला सहभागिता

क्र.	विषय	आयोजक	दिनांक
1.	राष्ट्रीयन्यायकार्यशाला	वैदिकदर्शन विभाग, का. हि. वि. वि., वाराणसी	10-24 जनवरी 2013
2.	राष्ट्रिया संस्कृतानुवादकार्यशाला	संस्कृत विभाग, कला-संकाय- का. हि. वि.वि., वाराणसी	05-19 फरवरी 2013
3.	राष्ट्रिया छन्दोऽभ्यासकार्यशाला	संस्कृत विभाग, कलासंकाय- का. हि. वि.वि., वाराणसी	20 फरवरी-07 मार्च 2013
4.	कारकप्रकरणम्	व्याकरण विभाग, का. हि. वि.वि., वाराणसी	05-19 फरवरी 2014

प्रतिभागिताएँ एवं प्रशस्तिपत्र

- श्री श्री दक्षिणपत चटई नतुनसत्र रामानन्ददेव क्षेत्र, जोरहाट असम में आयोजित पूर्वाचलीय वेदसम्मेलन (2008) में सहभागिता की।
- श्रीजगद्गुरुशंकराचार्य महासंस्थानम्, श्रृंगेरी द्वारा आयोजित वेदविद्वत्सम्मेलन (2009) में प्रशस्तिपत्र प्राप्त किया।
- राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान द्वारा आयोजित युवमहोत्सव (27-29 नवम्बर 2009) में क्रीडा स्पर्धा में भाग लिया।
- श्रीजगद्गुरुशंकराचार्य महासंस्थानम्, श्रृंगेरी द्वारा आयोजित वेदविद्वत्सम्मेलन (2011) में प्रशस्तिपत्र प्राप्त किया।
- श्रीगौरांग वेदविद्यालय, कोलकाता में दिनांक 25-26 अप्रैल 2015 में शुक्लयजुर्वेद माध्यन्दिन शाखा की मौखिकपरीक्षा में परीक्षण कार्य किया।
- महर्षि सान्दीपनि राष्ट्रिय वेद विद्या प्रतिष्ठान उज्जैन द्वारा महाराजाप्रतापसिंह वेदविद्यालय, वेदमन्दिर जम्मू में दिनांक 10-12-2016 को मौखिकपरीक्षा में प्रेक्षक का दायित्व वहन किया।
- महर्षि सान्दीपनि राष्ट्रिय वेद विद्या प्रतिष्ठान उज्जैन द्वारा श्री महादेव वेदपाठशाला, मथुरा में दिनांक-14/3/2019 से 15/3/2019 पर्यन्त वेदविषयक मौखिक परीक्षा में विषय विशेषज्ञ रहे।

विशेष व्याख्यान

- श्रीशंकरशास्त्रार्थपरिषद् (राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू) के अधिवेशन में दिनांक 29-10-2015 को 'शिक्षाग्रन्थेषु उदात्तादिस्वरस्वरूपविमर्शः' विषय पर व्याख्यान किया गया।
- विद्यावारिधि (Ph. D.) उपाधि के लिए विश्वविद्यालय अनुदान आयोग द्वारा निर्धारित सत्रीय पाठ्यक्रम (Ph.D Semester Course Work) 2015 में व्याख्यान दिया।
- "प्रशिक्षितस्नातकसंस्कृतशिक्षकाणां सेवावृत्तिप्रशिक्षणम्", (रा. सं. सं. श्रीरणवीरपरिसर जम्मू) सत्र- 2017 में कुल आठ व्याख्यान दिए।

सम्पादन व संयोजन

- राष्ट्रिय वैदिक संगोष्ठी, 19-20 नवम्बर 2015 (राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान, श्री रणवीर परिसर, जम्मू) में सहसंयोजकत्व का निर्वहन किया।
- निबन्धसारः (राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू) का सम्पादन।
- पुनती (ISBN13-978-81-932638-0-8) राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान, श्री रणवीर परिसर, जम्मू का सम्पादन किया।
- शतारित्रा (ISBN13-978-81-932638-4-6) राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान, श्री रणवीर परिसर, जम्मू का सम्पादन।

प्रकाशित शोध/लेख विवरण

क्र.	पत्रिका	प्रकाशक	विषय	अवधि	पञ्जी. सं.	सत्र
1.	राष्ट्री	रा.सं.सं., भोपालपरिसर	संस्कृतिराधारिता शिक्षा	वार्षिक	पं.सं.400	2010
2.	श्रीविद्यामन्त्र-महायोग	श्रीविद्या साधना-पीठ, वाराणसी	सर्वरूपमयी देवी सर्व देवीमयं जगत्	अर्धवार्षिक	ISSN 22775854	अगस्त 2012
3.	संस्कृतविद्या	सं.वि.ध.वि.सं. (का.हि.वि.वि., वाराणसी)	वेदांग शिक्षा का समीक्षात्मक स्वरूप	वार्षिक	ISSN 0975-8348	2012
4.	दृष्टिः	छात्रकल्याणकेन्द्र, का.हि.वि.वि., वाराणसी	वैदिकगणितीयशिक्षा या: स्वरूपं साम्प्रतिकोपादेयत्वञ्च	वार्षिक	ISSN 2250-2467	2013
5.	आम्नायिकी	वेदविभाग का.हि.वि.वि., वाराणसी	भारतीय शिक्षाशास्त्र में दार्शनिक सन्दर्भ	वार्षिक	ISSN 2277-4270	2013
6.	प्रज्ञा	का.हि.वि.वि., वाराणसी	वैदिकशिक्षाविषयिणी महामनसां वैज्ञानिकी दृष्टिः	अर्धवार्षिक	ISSN 0554-9884	मार्च 2015
7.	वेदविद्या	महर्षि सान्दीपनि राष्ट्रिय वेदविद्या प्रतिष्ठान, उज्जैन	वैदिकशिक्षाव्यवस्थायां वैज्ञानिकदृष्टिकोणम्	अर्धवार्षिक	ISSN 2230-8962	जुलाई-दिसम्बर 2015
8.	श्रीवैष्णवी	राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू	सामाजिकाभ्युत्थाने वेदेषु चतुर्णामाश्रमाणामनुशीलनम्	वार्षिक	ISSN 755227-906X	2015-16
9.	पुनती	राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू	श्रुतिसंस्कृतौ राजधर्मचिन्तनम्	विशेषांक	ISBN-978-81-932638-0-8	2016
10.	शास्त्रसौरभम्	राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू	शिक्षाग्रन्थेषु उदात्तादिस्वरूपविमर्शः	विशेषांक	ISBN978-81-932638-2-2	2016
11.	श्रीवैष्णवी	राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू	यजुर्वेदीय शिक्षाग्रन्थेषु सन्धिविमर्शः	वार्षिक	ISSN 755227-906X	2017
12.	शिक्षामृतम्	राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू	मूल्यशिक्षण की वैदिक युगीन युक्तियाँ	वार्षिक	ISSN 2349-6452	2017
13.	शतारित्रा	राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू	वैदिक ज्ञान एवं सामाजिक सौमनस्य	विशेषांक	ISBN 978-81-932638-4-6	2017

14	शोध प्रज्ञा	उत्तराखण्डसंस्कृतविश्वविद्यालय, हरिद्वार	महर्षि यास्क प्रतिपादित निर्वचनसिद्धान्त	वार्षिक	ISSN 2347-9892	2018
15	श्रीवैष्णवी	राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, जम्मू	उपनिषद् ग्रन्थों में कर्म-महिमा	वार्षिक	ISSN 755227-906X	2019

व्यक्तिगत विवरण

नाम	—	डॉ. दीपक कुमार शर्मा
माता का नाम	—	श्रीमती शारदा देवी
लिंग	—	पुरुष
श्रेणी	—	सामान्य
धर्म	—	सनातन
वैवाहिक स्थिति	—	विवाहित
स्थायी पता	—	शिव मन्दिर समीप, पूरन कॉलोनी, लटेरी, जिला- विदिशा, मध्य प्रदेश, पिन – 464 114
भाषा दक्षता	—	संस्कृत, हिन्दी व अंग्रेजी

जीवन-वृत्त

नाम	: प्रदीप कुमार दीक्षित
पिता का नाम	: श्री कमला कान्त दीक्षित
माता का नाम	: श्रीमती निर्मला देवी
जन्म तिथि	: 12 / 02 / 1989
स्थायी पता	: रीवन, थाना-मौदाहा, जिला-हमीरपुर (उ०प्र०)
ई-मेल	: pradeepdixitbhu@gmail.com, dr.pradeep.dixit@csu.co.in
मोबाइल नं०	: 09026060129, 08707565151, 08765811771
लिंग	: पुरुष
वैवाहिक स्थिति	: विवाहित
भाषा का नाम	: हिन्दी, संस्कृत, अंग्रेजी एवं भोजपुरी

शैक्षणिक विवरण :

क्र० सं०	कक्षा	उत्तीर्ण वर्ष	परिषद् / विश्वविद्यालय	विषय	श्रेणी	प्रतिशत
1.	प्रवेशिका 10	2004	काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी	संस्कृत, हिन्दी, शुक्ल यजुर्वेद	द्वितीय	55.3
2.	मध्यमा 102	2006	काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी	संस्कृत, हिन्दी, शुक्ल यजुर्वेद	प्रथम	63.5
3.	शास्त्री (आनर्स) 1023	2009	काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी	शुक्ल यजुर्वेद	प्रथम	71.8
4.	आचार्य ड०।०	2012	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थानम्, नई दिल्ली	शुक्ल यजुर्वेद	प्रथम	74.7
5.	बी०एड० (शिक्षाशास्त्री)	2010	महर्षि दयानन्द विश्वविद्यालय, रोहतक, हरियाणा	शिक्षण सम्बन्धी विविध विषय	प्रथम	71.8
6.	ब०	2015	सी०बी०एस०ई० बोर्ड, नई दिल्ली	संस्कृत, हिन्दी	प्रथम	64.00
7.	पी-एच०डी० (कोर्स वर्क)	2014	काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी	वेद	प्रथम	72.00
8.	विद्यावारिधि / (पी-एच०डी०)	2016	“वैदिक काल निर्धारण : एक समीक्षात्मक अध्ययन” (काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी)			
7.	आचार्य	2018	सं.सं.विश्वविद्यालय वाराणसी	साहित्य	प्रथम	77.00
8	M.A. (संस्कृत)	2021	UPRTOU Allahabad UP	संस्कृत	प्रथम	81.4

अतिरिक्त योग्यताएं -

1	पौरोहित्य प्रशिक्षण प्रमाण पत्र	उत्तर प्रदेश संस्कृत संस्थानम् लखनऊ	2002
2	सर्टिफिकेट कोर्स-बेहतर जीवन के लिये योगाभ्यास	योग साधना केन्द्र मालवीय भवन, का०हि०वि०वि०, वाराणसी	अगस्त-सितम्बर-2007
3	फोटो ग्राफी प्राथमिक प्रशिक्षण	हॉवी केन्द्र, का०हि०वि०वि०, वाराणसी	2007-08
4	एडवांस डिप्लोमा इन इन्फार्मेशन टेक्नोलॉजी	ओ.एच.टी.सी दुर्गाकुण्ड, वाराणसी	बी ग्रेड - 2014
5	संवाद शाला प्रमाण पत्र	संस्कृत भारती उत्तर प्रदेश	जून 2015
6	योग डिप्लोमा	मालवीय भवन, का०हि०वि०वि०, वाराणसी	2016

सम्मान : गोल्ड मेडल-आचार्य कक्षा, राष्ट्रीय संस्कृत संस्थानम् नई दिल्ली - 2012

सम्मेलनों में सहभागिता एवं पत्रवाचन - अन्ताराष्ट्रीय सम्मेलन

1	इन्टरनेशनल सेमिनार ऑन वीरशैवागम्	धर्ममागमविभाग संस्कृत विद्या धर्म विज्ञान संकाय का०हि०वि०वि०	9-11 नवम्बर 2014
2	अन्ताराष्ट्रीय संगोष्ठी शब्दप्रमाणस्य वैशिष्ट्यम्	धर्ममागमविभाग संस्कृत विद्या धर्म विज्ञान संकाय का०हि०वि०वि०	7-9 नवम्बर 2014
3	अन्ताराष्ट्रीय संगोष्ठी विश्व की सुरक्षा एवं शान्ति में सभी धर्मों की उपादेयता : "वैश्विक शान्ति में वैदिक धर्म का योगदान	धर्म संस्कृति संगम काशी एवं पाली एवं थेरवाद विभाग श्रमण विद्या संकाय स०स०वि०वि०, वाराणसी	6-7 अप्रैल 2016
4	अन्ताराष्ट्रीय संगोष्ठी: बौद्धदर्शनम् अन्य भारतीयदर्शनञ्च "वैदिक काल की अवधारणा: वेद एवं बौद्धदर्शन के सन्दर्भ में"	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, लखनऊ परिसर, लखनऊ	26-27 मार्च 2019

राष्ट्रीय संगोष्ठी (NATIONAL SEMINAR)

5	राष्ट्रीय संगोष्ठी स्वामी विवेकानन्द कन्ट्रीव्यूसन टू इण्डिया	रामकृष्ण मिशन वाराणसी	28-30 अक्टूबर 2013
6	राष्ट्रीय वेद-वेदांग संगोष्ठी मानव जीवन में वैदिक यज्ञ विज्ञान का महत्त्व "यज्ञविज्ञान में वाजपेय यज्ञ का स्वरूप"	वैदिक एजुकेशनल रिसर्च सोसाइटी	19 जनवरी 2014
7	एक दिवसीय वेद संगोष्ठी दर्शपूर्णमासयागस्य वैदिक चिन्तनम् "दर्शपूर्णमासयागे पात्राणां संस्कारविमर्शः"	वेद विभाग राष्ट्रीय संस्कृत संस्थानम् लखनऊ	23 दिसम्बर 2015
8	राष्ट्रीय वेद संगोष्ठी वेदाध्ययनस्य वैदिक यज्ञानां च वर्तमानकाले विस्तारोपायाः " वेदाध्ययनस्य वर्तमान काले विस्तारोपायः"	वेद विभाग राष्ट्रीय संस्कृत संस्थानम् लखनऊ	1 फरवरी 2016
9	राष्ट्रीय शोधसंगोष्ठी वैदिक वाङ्मये लोकोपकारकत्वम् "मानवहितार्थ औषधीय विज्ञान"	श्री ब्रह्मा वेद विद्यालय वाराणसी	19-21 नवम्बर 2016
10	अखिल भारतीय शास्त्र संगोष्ठी कर्म- भक्ति- ज्ञानानां दार्शनिक समीक्षणम् "वेदों में भक्तिस्वरूप विमर्श"	संस्कृत विद्या धर्म विज्ञान संकाय, का०हि०वि०वि०, वाराणसी	29-31 जनवरी 2016

11	त्रिदिवसीय क्षेत्रीय वैदिक सम्मेलन "वैदिककालीननारीणां वेदार्थकरणे योगदानम्"	श्री राधाकृष्ण वेद विद्यालय प्रयाग इलाहाबाद "महर्षि सान्दीपनिराष्ट्रिय वेद विद्यालय प्रतिष्ठान उज्जैन।	19-21 मार्च 2016
12	वेदों में ज्योतिष तथा विज्ञान के सन्दर्भ "वेदों में ज्योतिष तथा विज्ञान के सन्दर्भ: एक सिंहावलोकन"	ज्योतिर्विज्ञान विभाग, लखनऊ विश्वविद्यालय, लखनऊ	31 जनवरी - 02 फरवरी 2018
13	वेदव्याकरणविभागीया राष्ट्रीय संगोष्ठी: वैश्विकसन्दर्भ वेदानां महत्त्व "वर्तमान में वेद का महत्त्व : एक परिचर्चा"	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, लखनऊ परिसर, लखनऊ	14 मार्च 2018
14	अखिल भारतीय ज्योतिष संगोष्ठी: ज्योतिषशास्त्र वृष्टिविचार: "यज्ञात् भवति पर्जन्यः"	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, लखनऊ परिसर, लखनऊ	20 मार्च 2018
15	व्याकरणविभागीया राष्ट्रीय संगोष्ठी: शब्दार्थसम्बन्धविचार: "शब्दब्रह्मविचारः"	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, लखनऊ परिसर, लखनऊ	24-25 मार्च 2019
16	राष्ट्रीय संगोष्ठी: India in 21 st Century: वैदिक नारी एवं 21 ^{वीं} सदी की भारतीय नारी की साम्यता	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, लखनऊ परिसर, लखनऊ	26-27 मार्च 2019
17	राष्ट्रीय संगोष्ठी: महायानस्य प्रासङ्गिकता; साम्प्रतिके सन्दर्भ "कतिपय बौद्ध प्रत्ययों के वैदिक निहितार्थ	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, लखनऊ परिसर, लखनऊ	28 मार्च 2019
18	राष्ट्रीय संगोष्ठी: संस्कृतवांमयस्य विकासे जैन- बौद्धाचार्याणामवदानम्; "संस्कृतवांमय के विकास में आचार्य दीपंकर श्री ज्ञान का योगदान"	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, लखनऊ परिसर, लखनऊ	01-02 फरवरी2020
19	राष्ट्रीय संगोष्ठी: -आधुनिक-संस्कृत -विद्वत्समवायः "वैदिकवांमये आचार्यहृदयरंजनशर्मणां योगदानम्"	राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, एकलव्य परिसर, अगरतला(मु.स्व. न.दे.)	14-15 फरवरी2020

क्रम सं.	संस्था नाम / विषय	वेबीनार	दिनांक
1	राजा श्री कृष्णदत्त स्नातकोत्तर महाविद्यालय जौनपुर उ.प्र., राष्ट्रीय सेवायोजना विषय- राष्ट्रव्यापी कोविड-19 जन जागरूकता अभियान	(वेबीनार) नेशनल	09-04-2020
2	सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्व विद्यालय, वाराणसी (ज्योतिष विभाग), विषय- ज्योतिष शास्त्र में प्रौद्योगिकीय अनुप्रयोग : संभावनाएं एवं चुनौतियां	नेशनल	11-05-2020
3	रामेश्वरम् इंस्टीट्यूट ऑफ एजुकेशन एण्ड ट्रेनिंग, लखनऊ, विषय- "CHANGES REQUIRED IN OUR EDUCATIONAL SYSTEM DURING/AFTER COVID-19"	नेशनल	14-05-2020
4	जगद्गुरु रामानन्दाचार्य राजस्थान संस्कृत वि.वि., विषय - वेदार्थ वेदांगानां महत्त्वम्	नेशनल	14-05-2020
5	बनारस हिन्दू युनिवर्सिटी ,SVDV संकाय, ज्योतिष विभाग , विषय- वर्तमान संदर्भ में ज्योतिष शास्त्र की भूमिका	नेशनल	16-05-2020
6	जगद्गुरु रामानन्दाचार्य राजस्थान संस्कृत वि.वि., (दर्शन विभाग और आईक्यूएसी) विषय- Role of Ramanand Darshan in Indian Culture and Social Development	नेशनल	24-05-2020
7	गुरु जम्भेश्वर पर्यावरण संरक्षण शोधपीठ/जयनारायण व्यास वि.वि. जोधपुर / Jambhani Sahitya Akademi Bikaner विषय - Global Environmental Challenges, Bio-diversity, principles of guru jambheshwar ji and Remedies	नेशनल	3-5/06/2020
8	केन्द्रीय संस्कृत वि.वि. लखनऊ परिसर , व्याकरण विभाग विषय- शब्दाद्वैत-ब्रह्माद्वैतयोः स्वरूप विमर्शः	नेशनल	10-06-2020

9	KPM Government Girls Degree college Aurai Bhadohi up विषय- New Education Policy -2020 Holistic and Multidisciplinary Education in HEIs	नेशनल	30-08-2020
10	केन्द्रीय सस्कृत वि.वि. लखनऊ परिसर ,सहित्य विभाग विषय- अनुसन्धानसंगोष्ठी(शोधप्रविधि:)	नेशनल	11-02-2021
11	महाराजा बिजली पासी राजकीय सनातकोत्तर महाविद्यालय आशियाना लखनऊ,(संस्कृत विभाग),विषय- कोविड-19 के परिप्रेक्ष्य में गीता दर्शन ,योग और आयुर्वेद की भूमिका और महत्व	अन्तर्राष्ट्रीय	30-31/05/2020
12	केन्द्रीय सस्कृत वि.वि. लखनऊ परिसर ,वेद विभाग विषय- वैदिकवाङ्मयालोके जलतत्त्वविमर्शः	नेशनल	01/06/2020
13	केन्द्रीय सस्कृत वि.वि. श्री रघुनाथ कीर्ति परिसर वेद विभाग विषय- वैश्विकसंस्कृतौ वैदिकवाङ्मयस्य प्रभावः	अन्तर्राष्ट्रीय	20/02/2021
14	गुरु जम्भेश्वर पर्यावरण संरक्षण शोधपीठ/जयनारायण व्यास वि.वि.जोधपुर, विषय –“ RECENT PANDEMICS,ENVIRONMENTAL CONSEQUENCES,INTER-RELATIONSHIP AND SOLUTIONS IN JAMBHANI PHILOSOPHY ”	अन्तर्राष्ट्रीय	04-05/06/2021
15	रामेश्वरम् इंस्टीट्यूट ऑफ़ एजुकेशन एण्ड ट्रेनिंग,लखनऊ विषय- TEACHER EDUCATION TODAY & TOMORROW: COVID-19	नेशनल	04/05/2020
16	वैदिक विज्ञान केन्द्र BHU VARANASI विषय- वैदिक योग विज्ञान	अन्तर्राष्ट्रीय	20-24/06/2021
17	वैदिक विज्ञान केन्द्र BHU VARANASI ,महर्षिवैदिकविश्वविद्यालय नीदरलैंड्स ,विषय- विश्वशान्तये वेदाः	अन्तर्राष्ट्रीय	11/12/2020
18	संस्कृत विभाग एवं पं. गंगानाथ झा पीठ,इलाहाबाद विश्वविद्यालय, प्रयागराज,विषय- प्राचीन वैदिक संस्कार-विधान एवं आधुनिक संदर्भ	नेशनल	28/06/2021
19	श्री शंकर शिक्षायतन वैदिक शोध केन्द्र नई दिल्ली, विषय- रजोवाद विमर्श	नेशनल	29/06/2021

पाठ्यक्रम निर्माण-

Design of new curricula and courses

पाठ्यक्रम नाम	विषय	विश्वविद्यालय नाम	कक्षा	पाठ्यक्रम अवधि
पाठ्यक्रम	वेद	CSU New Delhi	शास्त्री (1,2,3y.)	3वर्ष
पाठ्यक्रम	वेद	CSU New Delhi	शास्त्री (ऑनर्स)	4वर्ष
पाठ्यक्रम	वेद	CSU New Delhi	आचार्य (1,2 Y.)	2वर्ष
पाठ्यक्रम	पौरौहित्य कर्मकाण्ड में डिप्लोमा	CSU New Delhi	शास्त्री (ऑनर्स)	1वर्ष

कार्यशालाएं –

1. कार्यशाला “राष्ट्रीय न्याय कार्यशाला” वैदिक दर्शन विभाग, संस्कृत विद्या धर्म विज्ञान संकाय दि० 10.01.2013 से 24.01.2013 में भाग ग्रहण किया।
2. कार्यशाला ‘विश्वविद्यालय अनुदान आयोग द्वारा वेदान्त कार्यशाला’ वेदान्त विभाग दि० 20.12.2013 से 3.1.2014 तक सं०सं०वि०वि०, वाराणसी में भाग ग्रहण किया।
3. राष्ट्रिय स्वाध्यायकार्यशाला “कारक प्रकरणम्” (सिद्धान्तकौमुदी) व्याकरण विभाग, संस्कृत विद्या धर्म विज्ञान संकाय का०हि०वि०वि०, वाराणसी – 05.02.2014 से 19.02.2014 तक।
4. राष्ट्रिय ज्योतिष कार्यशाला “ज्योतिष-शास्त्र” श्री स्याद्वाद महाविद्यालय भदैनौ वाराणसी- 1.9.2015 से 10.9.2015 तक।
5. अखिल भारतीय वास्तुशास्त्र कार्यशाला “वास्तुशास्त्र के विविध आयाम” ज्योतिष विभाग, संस्कृत विद्या धर्म विज्ञान संकाय का०हि०वि०वि०, वाराणसी – 03.09.2016 से 23.09.2016 तक।
6. शिक्षकप्रशिक्षणकार्यशाला “राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, नई दिल्ली के तत्वाधान से राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान, एकलव्य परिसर, अगरतला में- 15-21 फरवरी 2020 तक।
7. संस्कृतजगत् संस्थानम् कृपालुपुरी गोशाईगंज अयोध्या, विषय-वैदिकलौकिकछन्दशास्त्रयोः सामान्यपरिचयः (प्रमुखवक्ता रूपेण) राष्ट्रीय कार्यशाला गूगलमीटमाध्यमेन
8. सन्तगणिनाथ-राजकीय-स्नातकोत्तर-महाविद्यालय मऊ उ.प्र., सप्तदिवसीय-ऑनलाइन-राष्ट्रीय कार्यशाला विषय – “संस्कृतछन्दसां शिक्षणम् अनुप्रयोगश्च”-01-07/06/2020 तक

प्रकाशित लेख –

पत्रिका नाम	लेख का विषय
1. वेदाञ्जलि – ISSN 2349–364X	“यज्ञविज्ञान में वाजपेय यज्ञ का स्वरूप” – जनवरी–फरवरी –2014।
2. शोधनिस्सन्द –ISSN–2350–0816	“वैदिक शिक्षाओं का संक्षिप्त स्वरूप” –जुलाई–सितम्बर 2015।
3. श्रुतिनिश्चवसिता – ISSN–2456–2874	“वेदों में भक्ति तत्त्व दर्शन” – मार्च 2016।
4. शब्दार्णव – ISSN– 2395–5104	“वेद का अपौरुषेयत्व” – जुलाई–दिसम्बर 2016।
5. HUMANITIES & SOCIAL SCIENCE REVIEW– ISSN– 2349–5928	“वैदिक औषधीय विज्ञान –एक परिचय ” – जुलाई–दिसम्बर 2016
6. HUMANITIES & SOCIAL SCIENCE REVIEW– ISSN – 2349–5928	“वेदों में योग की अवधारणा” - 2017
7. संस्कृतविद्या – ISSN – 0975-8348	“वेदों में ज्योतिष तथा विज्ञान के सन्दर्भ : एक सिंहावलोकन – 2017
8. गोमती – ISSN – 2231-0800	“वेदों में वाग्ब्रह्म का स्वरूप” - 2018
9. श्रुतिनिश्चवसिता – ISSN–2456–2874	“वर्तमान में वेद का महत्त्व: एक परिचर्चा”- 2018
10. श्रुतिनिश्चवसिता – ISSN–2456–2874	“वेदोक्त सरस्वती के साक्ष्य पर वेद काल निर्णय – 2019
11. परिशीलनम्- ISSN -2231-6221	“वेदमन्त्रेषु सन्निहितानि वैज्ञानिकतत्त्वानि-2021

आत्म-वृत्त

नाम : प्रवीण कुमार
पिता : श्री अश्वनी कुमार
माता : श्रीमती सुनीता देवी
जन्म तिथि : 02-10-1993
स्थायी पता : गांव- सुन्दला, ब्लॉक- खुन, तहसील- मजालता, जिला- उधमपुर, जम्मू व कश्मीर (के.शा.प्रदेश)। 184205.
दूरभाष : +91-9906350229
ई-मेल : sparveen566@gmail.com
वर्तमान पद : अतिथि अध्यापक, वेद-विभाग, केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट- भलवाल, जम्मू।

शैक्षणिक योग्यता—

क्र. सं.	परीक्षा	बोर्ड/विश्वविद्यालय	वर्ष
1.	दसवीं (10 th)	जम्मू व कश्मीर स्टेट बोर्ड ऑफ स्कूल एजुकेशन।	2008
2.	प्राक्-शास्त्री (12 th)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नई दिल्ली।	2010
3.	शास्त्री (बी.ए.)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नई दिल्ली।	2013

4.	शिक्षा-शास्त्री (बी.एड)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नई दिल्ली।	2015
5.	आचार्य - वेद (एम.ए)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नई दिल्ली।	2017
6.	विद्यावारिधि (पी.एचडी)	(विषय— श्रीमद्भगवद्गीता: द्वितीयषट्के वैदिकतत्त्वानां सद्भावसमीक्षणम्) वेद-विभाग, केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नई दिल्ली।	2017 से कार्यरत

- विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (यू. जी. सी.) द्वारा आयोजित राष्ट्रीय पात्रता परीक्षा में संस्कृत-पारम्परिक विषय से (नेट) परीक्षा उत्तीर्ण— जून 2020।

राज्यस्तरीय/ राष्ट्रीयस्तरीय प्रतियोगिताओं में भाग ग्रहण—

क्र.सं.	विषय	विश्वविद्यालय	वर्ष
1.	51 अखिल-भारतीय-शास्त्रीया स्पर्धा (सांख्य-योग भषण)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, वेदव्यास परिसर, बलाहार- हिमाचल।	2-4/03/2013
2.	साहित्य श्लाका स्पर्धा (राज्यस्तरीय)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट-भलवाल, जम्मू।	06/12/2013
3.	8 th अखिल भारतीय संस्कृत छात्र प्रतिभा समारोह (वाग्वर्धिनीपरिषद्)	राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, तिरुपति (आ.प्र)	22-25/01/2014
4.	हिन्दी पखवाडा	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट-भलवाल, जम्मू।	18-22/09/2014
5.	7 th युवमहोत्सव (अन्तः परिसरीय स्पर्धा)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, राजीव गान्धी परिसर, श्रृङ्गेरी- कर्णाटक।	20-23/12/2014
6.	द्वादश संस्कृत नाटक महोत्सव	नई -दिल्ली।	04-06/02/2015
7.	54 अखिल-भारतीय-शास्त्रीया स्पर्धा (सांख्य-योग भषण)	श्रीवेङ्कटेश वैदिक विश्वविद्यालय, तिरुपति (आ.प्र.)।	02/01/2016
8.	राज्यस्तरीय-शास्त्रीय-स्पर्धा	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट-भलवाल, जम्मू।	20/10/2016
9.	55 अखिल-भारतीय-शास्त्रीया स्पर्धा (वेद-भाषण)	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, एकलव्य परिसर, अग्रतला, त्रिपुरा।	28-31/12/2016

● कार्यशाला –

क्र०सं०	विषय	स्थान	वर्ष	राष्ट्रीय/ अन्तर्राष्ट्रीय
1.	सङ्गणकसाहाय्येन भट्टिकाव्यस्य कारकविश्लेषणम्	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, गङ्गानाथ झा परिसर प्रयाग (उ०प्र०)।	30/3/2018- 5/4/2018	राष्ट्रीय

2.	शोधप्रविधि: शास्त्रशिक्षणपद्धति: भाषाकौशलं नवानुसन्धानसम्भावनाश्च	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, गङ्गानाथ झा परिसर प्रयाग (उ०प्र०)।	11/4/2018- 25/4/2018	राष्ट्रीय
3.	पाण्डुलिपि विज्ञान कार्यशाला	इन्दिरा गाँधी राष्ट्रीय कला केन्द्र, क्षेत्रीय केन्द्र वाराणसी एवं पार्श्वनाथ विद्यापीठ वाराणसी (उ०प्र०)।	31/12/2018- 21/01/2019	राष्ट्रीय
4.	अर्थसङ्ग्रहः	धर्मशास्त्र-मीमांसा विभाग, संस्कृत विद्या धर्मविद्या सङ्घाय, काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी (उ०प्र०)।	17/02/2020- 08/03/2020	राष्ट्रीय

• संगोष्ठियां—

क्र० सं०	विषय	स्थान	दिनाङ्क	राष्ट्रीय/ अन्तर्राष्ट्रिया
1.	प्रणवः सर्ववेदेषु	संस्कृत-विभाग, कला संकाय, काशी हिन्दू विश्वविद्यालय, वाराणसी।	27- 27/11/2018	राष्ट्रीय
2.	निरुक्त की दृष्टि में देवता तत्त्व	संस्कृत-विभाग, कला संकाय, जामिया मिल्लिया इस्लामिया केन्द्रीय विश्वविद्यालय, नई दिल्ली।	15- 17/02/2019	राष्ट्रीय
3.	वर्तमान परिप्रेक्ष्य में वैदिक नैतिक अवधारणाएँ।	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट- भलवाल, जम्मू।	14- 15/03/2019	राष्ट्रीय
4.	वेदे वेदाङ्गत्वेन व्याकरणम्	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट- भलवाल, जम्मू।	17- 18/03/2019	राष्ट्रीय
5.	श्रीमद्भगवद्गीता में शान्ति-तत्त्व	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट- भलवाल, जम्मू।	27- 18/03/2019	राष्ट्रीय
6.	वर्तमान में जम्मू –कश्मीर में शास्त्र परम्परा	जम्मू केन्द्रीय विश्वविद्यालय एवं भारतीय सामाजिक विज्ञान शोध परिषद्, नई दिल्ली।	22- 23/10/2019	राष्ट्रीय
7.	आचार्याभिनवगुप्तप्रतिपादित शिवतत्त्व एवं श्रीमद्भगवद्गीता	केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, श्रीरणवीर परिसर, कोट- भलवाल, जम्मू।	27- 28/02/2020	राष्ट्रीय

प्रकाशित शोधपत्र—

क्र० सं०	शोधपत्र	शोध-पत्रिका	ISSN
1.	यागादिनां स्वरूपमधिकारिश्च	Manaviki — An International Peer Reviewed and Referred Research Journal of Humanities and Social Sciencies.	UGC List No. 42515. ISSN - 0975-7880 Impact Factor: 3.097 Vol: XIII, January-June 2021.
2.	प्रणवः सर्ववेदेषु	Kalākalpa — Journal of the Indira Gandhi National Centre for Arts.	UGC CARE Journal. ISSN 2456-8201.
3.	वैदिक भक्तितत्त्व एवं श्रीमद्भगवद्गीता	Gyanshauryam — International Scientific Refereed Research Journal	ISSN 2582-0095 Impact Factor- 5.016.
4.	निरुक्त की दृष्टि में देवता तत्त्व	श्रीवैष्णवी- केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय श्रीरणवीर परिसर-जम्मू। 2020।	ISSN 2319-6947
5.	वाल्मीकि रामायणे वैदिक-यज्ञानां समाहारः	SHODH DARPAN — An International Multidisciplinary Peer Reviewed Refereed Research Journal, UGC Journal	Old UGC: 45149 ISSN 2231-1688 Impact Factor- 3.50. Vol: XI, July-Dec 2020.

वेदपाठ्यक्रमे निर्दिष्टाः ग्रन्थाः

क्र.सं.	ग्रन्थस्य नाम	लेखकः/सम्पादकः
1	शुक्लयजुर्वेद-माध्यन्दिनसंहितायाः वेददीपभाष्यम्	आचार्यमहीधरः
2	निरुक्तम्	आचार्ययास्कः
3	जैमिनीयन्यायमाला	माधवाचार्यः
4	अर्थसंग्रहः	श्रीलौगाक्षिभास्करः
5	यज्ञमधुसूदनम्	श्रीमधुसूदन ओझा
6	ऋग्वेदभाष्यभूमिका	सायणाचार्यः
7	कात्यायनश्रौतसूत्रम्	महर्षिकात्यायनः
8	शतपथब्राह्मणम् सायणभाष्यसहितम्	सायणाचार्यः
9	पारस्करगृह्यसूत्रम्	आचार्यपारस्करः
10	शुक्लयजुःप्रातिशाख्यम्	महर्षिकात्यायनः
11	रुद्राष्टाध्यायी	--
12	छन्दःसूत्रम्	आचार्यपिङ्गलः
13	माध्यन्दिनसंहिता	--
14	सिद्धान्तकौमुदी	श्रीमद्भट्टोजिदिकितः
15	बृहद्देवता	आचार्यशौनकः
16	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	डॉ. जगदीशचन्द्रमिश्रः

विभागस्य कार्यप्रणाली

- विभागीयप्राध्यापकाः सर्वे वैदिकमन्त्रपाठस्य अध्यापनावसरे कक्षायां पारम्परिकपरिधाने छात्रान् पाठयन्ति ।
- कक्षायां पाठ्यक्रमातिरिक्तं यथा शिक्षाशास्त्री, नेट, उ.प्र. टेट आदिप्रतियोगिपरीक्षायां छात्रान् प्रबोधयन्ति ।
- परिसरे विभागीयप्राध्यापकाः प्रतिसप्ताहं छात्रैः सह पाठितांशान् आधृत्य परस्परं विचारविमर्शं कुर्वन्ति । अध्यापितेष्वंशेषु छात्राः कुत्र काठिन्यमनुभवन्ति, पाठ्यप्रणाल्यां कुत्र परिवर्तनान्यपेक्षन्ते इत्यादिविचारान् विमृश्य अपेक्षितक्रियान्वयनं कुर्वन्ति ।
- विभागे काठिन्याधिक्ये, गाम्भीर्यपूर्णविषयादिषु च प्राध्यापकाः विभागाध्यक्षेण निदेशकेन च सम्पर्कं विधाय मार्गदर्शं स्वीकुर्वन्ति ।

वेदविभागीयकक्षायां सूचनाप्रौद्योगिकीयानुप्रयोगः

- श्रीरणवीरपरिसरे वेदकक्षायां 'प्रस्फूर्तफलकस्य' (Smart Board) अनुप्रयोगः कक्षायां नियमेन अध्यापकैः क्रियते ।
- वेदविभागीयप्राध्यापकाः पी.पी.टी., पी.डि.एफ., यूट्यूब वीडियो, आडियो इत्यादि नैकान् प्रौद्योगिकीयानुप्रयोगानाश्रित्य कक्षायां पाठयन्ति ।
- कोरोनासमये सर्वे प्राध्यापकाः अन्तर्जालमाध्यमेन नैकान् प्राविधिकतन्त्रांशान् उपयुज्य छात्रान् पाठितवन्तः ।
- परिसरस्य वेदविभागीयप्राध्यापकेन डॉ. डी. दयानाथेन विश्वविद्यालयस्य वेदविभागीयपाठ्यक्रमम् आधृत्य नवत्यधिकानि 'यूट्यूब-वीडियो' व्याख्यानानि निर्मितानि ।
- वेदाभ्यासप्रकोष्ठे छात्राः मन्त्राणां सस्वरपाठस्याभ्यसं कुर्वन्ति, कक्षायां प्रस्फूर्तफलक (Smart Board) माध्यमेन यज्ञशाला-यज्ञपात्रादीनां चित्रणेन छात्राः अनुसन्धातारश्च वेदविषयमधिगच्छन्ति ।

वेदविभागस्य भावियोजनाः –

- श्रौतयज्ञशालायाः स्मार्तयज्ञशालायाश्च निर्माणम् ।
- मूल्याङ्कितशोधपत्रिकायाः नियमेन प्रकाशनम् ।
- यज्ञपात्राणां प्रदर्शिनीस्थापनम् ।
- वेदविभागीयच्छात्राणां कृते श्रौतयज्ञप्रदर्शनाय शैक्षिकयात्रा ।
- पौरोहित्य/कर्मकाण्डस्य डिप्लोमा इति पाठ्यक्रमस्य सञ्चालनम् ।
- वेदविषयकप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमस्य सञ्चालनम् ।
- विविधवैदिकसंस्थाभिः ज्ञापनपत्रस्य क्रियान्वयनम् ।

विभागस्य SWOC विश्लेषणम्

पञ्च प्रमुखबलानि / Five Major Strengths –

1. विभागे छात्राणां संख्या पर्याप्ता अस्ति ।
2. छात्रेषु वैदिकाध्ययनम् उत्तमाध्ययनविषयेषु रुचिकरं बहुचयनितं च अस्ति ।
3. विभागे उत्तमाः विद्वांसः प्राध्यापकाः सन्ति ।
4. यथायोग्यं शैक्षिकानुशासनं छात्रेषु वर्तते ।
5. छात्राध्यापकयोः मध्ये परिष्कृतः परस्परबोधगम्यः सामञ्जस्यः अस्ति ।

पञ्च प्रमुखदुर्बलानि / Five Major Weakness

1. छात्रसंख्यादृष्ट्या सङ्कायसदस्यानाम् न्यूनता वर्तते ।
2. अधिकांशच्छात्राणां विद्यालयस्तरे संस्कृतभाषायाः परिचयं नास्ति ।
3. छात्राः प्रायः अतीव निर्धनपरिवारात् आगच्छन्ति ।
4. परिसरः नगरात्सुदूरमस्तीति हेतोः छात्राः यात्रायां काठिन्यमनुभवन्ति ।
5. उच्चतरशिक्षायां शोधकर्मणि वा प्रवेशे अधिकांशच्छात्राः इच्छुकाः न भवन्ति ।

पञ्च प्रमुखाः अवसराः / Five Major Opportunities

1. जम्मूकाश्मीरराज्ये वैदिकसिद्धान्तानां विस्तारः ।
2. यूनां छात्राणां मध्ये वैदिकाध्ययनस्य लोकप्रियतायाः वृद्धिः ।
3. उत्तमवैदिकसमूहस्य निर्माणम् ।
4. वैदिकज्ञानमुपयुज्य अद्यतनसमस्यानां समाधानाय प्रयासः ।
5. जम्मूकाश्मीरराज्ये प्रसुप्तावस्थायां विद्यमानानां वैदिकाध्ययनशिक्षकपदानां पुनर्जागरणम् ।

पञ्च प्रमुखाः समाहाः / Five Major Challenges

1. छात्रेषु संस्कृतज्ञानेन सह वैदिकज्ञानस्य सुदृढीकरणम् ।
2. सरलमानकसंस्कृतेन छात्राणां भाषणदक्षतायाः विकासः ।
3. सरलमानकसंस्कृतेन छात्राणां लेखनदक्षतायाः विकासः ।
4. छात्रेभ्यः यथापेक्षितं सौलभ्यप्रदानम् ।
5. छात्राणां यात्रासमयस्यायाः निवारणम् ।